

บทที่ 3

โครงสร้าง ระเบียบ และนโยบายพรรคการเมือง

ความหมาย ความสำคัญและหน้าที่ของพรรคการเมือง

แม้การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะมีเนื้อหาโดยตรงเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็ตาม แต่การเลือกตั้งโดยทั่วไปก็ต้องมีพรรคการเมืองมาเกี่ยวข้องเสมอ การทำความเข้าใจพรรคการเมืองโดยทั่วไปว่ามีลักษณะอย่างไรบ้างจึงเป็นเรื่องสำคัญ

ความหมายของพรรคการเมือง

มีผู้ให้นิยามหรือความหมายของพรรคการเมืองไว้เป็นจำนวนมากซึ่งค่อนข้างคล้ายคลึงกัน อาทิเช่น Jean Gicquel และ Andre Hauriou อธิบายว่า "พรรคการเมืองก็คือกลุ่มของบุคคลที่มีการจัดตั้งเป็นองค์กร มีปรัชญาหรืออุดมการณ์ร่วมกันและมีวัตถุประสงค์เพื่อยึดกุมอำนาจและการบริหารงานของรัฐ"¹

ศาสตราจารย์ ดร.หยุด แสงอุทัย ให้ความหมาย "พรรคการเมือง" ไว้ในคำอธิบายทั่วไปขอพรรคการเมืองว่า "พรรคการเมือง" หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันก่อตั้งเป็นพรรคขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมความคิดเห็นในทางการเมืองกำหนดเป็นนโยบายของพรรคเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งผู้แทนโดยวิธีทางประชาธิปไตย"²

ในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน กฎหมายพรรคการเมืองเยอรมันได้ให้คำจำกัดความว่า พรรคการเมือง ไว้ในมาตรา 2 อนุมาตรา 1 ว่า "พรรคการเมือง คือ การรวมกลุ่มของพล

---

¹ Jean Gicquel et Andre Hauriou. Droit Constitutionnel et Institutions Politiques. (Paris : Montchrestien, 1985) ,p.224. อ้างถึงใน ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. พรรคการเมืองและปัญหาพรรคการเมืองไทย (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2524), หน้า 14

² หยุด แสงอุทัย. คำอธิบาย พระราชบัญญัติพรรคการเมือง (พระนคร : โอเดียน สโตร์, 2512), หน้า 1.

เมืองอย่างถาวรหรือเป็นระยะเวลาสั้น ๆ เพื่อเข้าไปมีอิทธิพลต่อการสร้างเจตน์จำนงทางการเมือง ไม่ว่าจะดำเนินการในระดับสหพันธ์ หรือในระดับมลรัฐและประสงค์ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในสภาผู้แทนราษฎรแห่งสหพันธ์หรือสภาแห่งมลรัฐ หากว่าพิจารณาถึงภาพรวมตามสภาพความเป็นจริงทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของจำนวนสมาชิก และในแง่ของการปรากฏตัวต่อสาธารณชนแล้ว ชี้ชัดว่าการรวมกลุ่มนี้มีความตั้งใจจริงที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้³

คันทิชิต อินทชาติ ได้ให้นิยามว่า “พรรคการเมืองคือ คณะบุคคลซึ่งรวมเข้าด้วยกัน เพราะมีความคิดเห็นทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมร่วมกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง มีนโยบายหลักร่วมกันโดยประสงค์จะให้นโยบายนั้นเป็นนโยบายของรัฐบาล ถ้าหากมีชัยชนะในการเลือกตั้งได้จัดตั้งรัฐบาล”⁴

โดยสรุป พรรคการเมืองจะต้องมีลักษณะคือ

1. เป็นกลุ่มบุคคลที่มีการจัดตั้งเป็นองค์กร
2. มีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกัน
3. มีวัตถุประสงค์ร่วมกันคือ การยึดกุมอำนาจรัฐ หรือบริหารประเทศ

กลุ่มการเมืองใดก็ได้แล้วแต่ไม่ได้มีลักษณะครบทั้ง 3 ประการดังกล่าวข้างต้น กลุ่มการเมืองนั้นมิใช่พรรคการเมือง เช่น ครอบครัวยุทธ สหประชาชาติ มูลนิธิ สหภาพแรงงาน ฯลฯ

ความสำคัญของพรรคการเมือง

ในระบบประชาธิปไตย พรรคการเมืองเป็นสถาบันสำคัญซึ่งเคียงคู่ไปกับการปกครองระบอบนี้ จริงอยู่หากจะขาดการมีพรรคการเมืองไปก็ไม่ถึงกับว่าจะทำให้ระบอบการปกครองนั้นไม่เป็นประชาธิปไตย แต่ก็มีความจริงอยู่ประการหนึ่งว่า ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น พรรคการเมืองเป็นกลไกที่สำคัญ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยเท่านั้นที่ยอมให้มีการตั้งพรรคการเมืองได้หลายพรรค

³ บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. "กฎหมายพรรคการเมืองเยอรมัน" วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 (มิถุนายน 2532), หน้า 148

⁴ คันทิชิต อินทชาติ. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. (กทม. โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515), หน้า 266.

ดังนั้น พรรคการเมืองมีความสำคัญดังนี้ คือ⁵

1. พรรคการเมืองเป็นการรวมกลุ่มของบุคคลเพื่อแสดงพลังการเมืองอันจะเป็นการชักนำโน้มน้าวประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่าระบอบประชาธิปไตยเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ถ้าไม่มีพรรคการเมืองผู้ที่สนใจการเมืองก็จะมีแต่เฉพาะผู้ที่จะมีสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรเท่านั้น ส่วนประชาชนอื่นจะต้องออกมาอยู่ภายนอก แต่การเข้าไปเป็นสมาชิกพรรคการเมืองจะช่วยให้มีส่วนมีเสียงทางการเมือง และการปกครองตามสมควร แม้จะเป็นภายนอกรัฐสภา แต่ก็อาจมีผลเป็นนโยบายของพรรคได้ ประเทศใดก็แล้วแต่ที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ประเทศนั้นก็มักจะมีความสำเร็จก้าวหน้ามากตามไปด้วย

2. พรรคการเมืองเป็นการรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนกำหนดขึ้นเป็นนโยบายของชาติ เป็นการรับรู้อำนาจอธิปไตยว่าเป็นของประชาชน ดังนั้น ความคิดเห็นต่าง ๆ ของประชาชน จึงรวมตัวก่อตั้งขึ้นเป็นความคิดเห็นของชาติ (General Will) แม้ความคิดเห็นของประชาชนเสรีมีหลายความคิดเห็น ซึ่งแยกกันอยู่ในพรรคการเมืองหลายพรรค แต่แนวนโยบายของแต่ละพรรคย่อมเป็นเครื่องแสดงออกถึงความเห็นอันเป็นกลุ่มก้อน แนวนโยบายเหล่านี้จะรวบรวมก่อตั้งขึ้นมาได้ก็เมื่อมีพรรคการเมืองขึ้นแล้ว ถ้าไม่มีพรรคการเมืองก็ไม่อาจรวบรวมความคิดเห็นเป็นกลุ่มก้อนได้

3. พรรคการเมืองเป็นการเตรียมแนวทางสำหรับการเป็นรัฐบาลในเวลาต่อไป เพราะวิถีทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแล้ว โอกาสที่จะจัดตั้งรัฐบาลมิใช่ของยากกระทั่งเป็นไปไม่ได้ แต่อาจเป็นไปได้เสมอ เช่น รัฐบาลชุดเดิมหมดอำนาจไปโดยประการหนึ่งประการใด ด้วยเหตุนี้การรวมเป็นพรรคการเมืองจะทำให้มั่นคง และมีเสถียรภาพจนอาจได้รับความไว้วางใจให้จัดตั้งรัฐบาลก็ได้

⁵ เรื่องเดียวกัน หน้า 268-270

4. พรรคการเมืองอาจเป็นฝ่ายค้านที่ทรงพลัง ในกรณีที่ไม้อาจจัดตั้งรัฐบาลได้ก็อาจรวมกันเป็นฝ่ายค้าน คอยโต้แย้งคัดค้านนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะเป็นดุลย์ถ่วงกันในรัฐสภา มิให้รัฐบาลปฏิบัติการใดโดยพลการ หรือนอกลู่ทางของความเป็นประชาธิปไตย

5. การมีพรรคการเมืองเป็นการกั้นกรงนโยบายให้รอบคอบ การที่จะปฏิบัติภารกิจของความเป็นผู้แทนราษฎรในสภาเป็นอิสระโดดเดี่ยวนั้น ไม้อาจก่อประโยชน์ใด ๆ เสียของบุคคลเพียงเสียเดียวไม่อาจก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงใดๆ ได้ ในสภาเองก็ใช้วาทสมาธิทุกคนจะได้อภิปรายเสมอไป แท้จริงแล้วภายในสมัยของการเป็นสมาชิกรัฐสภา อาจไม่ได้รับอนุญาตให้อภิปรายเลย และแม้จะได้รับอนุญาตให้อภิปรายก็อาจไม่รอบคอบพอก็เป็นได้ ด้วยเหตุนี้การรวมกันเข้าเป็นพรรคการเมือง จะมีส่วนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านี้ได้เป็นอันมาก เมื่อบุคคลหลายๆ คนที่มีความคิดเห็นอย่างเดียวกันมารวมกันเสียแล้ว การอภิปรายถกเถียงกันในพรรคการเมืองก่อนจะเข้าสู่สภาย่อมเป็นการกั้นกรงนโยบายให้เห็นข้ออภิปรายหรือข้อเสนอแนะซึ่งได้มาจากเสียงส่วนใหญ่ในพรรคการเมืองเสียก่อนแล้ว

หน้าที่ของพรรคการเมือง

พรรคการเมืองเป็นองค์สำคัญในกระบวนการเมืองที่จะรวบรวมเจตนารมณ์ทั่วไป (General Will) ของประชาชนไปใช้ในการดำเนินการปกครองประเทศให้เป็นไปในทางที่ถูกต้อง หน้าที่ของพรรคการเมืองจึงมีดังนี้คือ⁶

1. สร้างความเป็นปึกแผ่นในมติมหาชน ด้วยการรวมความคิด ความเห็นของกลุ่มชนที่มีความคิดเห็นในทำนองเดียวกันมาจัดทำเป็นนโยบายหลักของพรรค
2. จัดแถลงนโยบายของพรรคให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อประชาชนจะได้นำไปพิจารณาศึกษาประกอบการตัดสินใจในการที่จะให้ความสนับสนุนพรรคด้วยการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรค กิติ หรือลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

⁶ ดำริห์ บุรณะนนท์ .กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยกฎหมายเลือกตั้งและกฎหมายพรรคการเมือง.(กทม. : นิติธรรม ,2539) หน้า 149-151.

3. ทำหน้าที่แทนประชาชนในขั้นต้นคัดเลือกผู้สมัครที่มีความสามารถส่งลงรับสมัครเลือกตั้งในนามของพรรค เข้าแข่งขันชิงชัยในการเลือกตั้งแต่ละครั้งพร้อมทั้งสร้างผู้นำทางการเมืองไว้เสมอด้วยการจัดตั้งรัฐบาลเงา (Shadow Cabinet)

4. ถ้าผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคได้รับเลือกตั้งเข้ามาจำนวนมาก จนได้รับเสียงข้างมากในสภา ก็จะต้องทำหน้าที่จัดตั้งรัฐบาล หรือเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลบริหารราชการประเทศต่อไปตามแนวนโยบายของพรรคที่เคยแถลงไว้ต่อประชาชน ซึ่งถือได้ว่าเป็นการดำเนินงานที่พรรคสามารถบรรลุถึงจุดหมายในทางการเมืองแล้ว

5. ถ้าพรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นเสียงข้างน้อยในสภา และไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ ก็จะต้องทำหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้าน คอยควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลด้วยวิธีการช่วยกันรณรงค์การออกกฎหมาย ควบคุมงบประมาณ การตั้งกระทู้ถาม หรือเสนอญัตติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล หรือคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ และสร้างความผาสุกให้กับราษฎร

6. พรรคการเมืองจะต้องทำหน้าที่คอยเป็นผู้ประสานงาน ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ อาทิ กลุ่มอิทธิพล(Pressure Group) กลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) กับรัฐบาล พร้อมทั้งต้องคอยรักษาสถานการณ์อำนาจของกลุ่มเหล่านั้นด้วยการคอยสำรวจตรวจสอบมติมหาชนอยู่เสมอ เพราะกลุ่มเหล่านั้นจะมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนพรรคการเมืองที่มีแนวนโยบายสอดคล้องกับกลุ่มของตนให้ได้ชัยชนะในการเลือกตั้งเพื่อที่จะได้เป็นรัฐบาลและช่วยรักษามวลประโยชน์ให้พวกตน

7. พรรคการเมืองจะต้องคอยควบคุมให้สมาชิกพรรคอยู่ในระเบียบวินัยของพรรคอย่างเคร่งครัด อาทิ ในเรื่องการเข้าประชุมสภา การอภิปรายในเรื่องสำคัญ ๆ การลงมติ ฯลฯ จะต้องกระทำตามที่ได้ตกลงกันไว้ หรือตามที่พรรคกำหนด พรรคการเมืองในปัจจุบันจึงต้องมีการตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจตราของพรรคคอยควบคุมดูแลในสภาเวลาที่มีการประชุมสภา ที่เรียกว่า วิป(Wib)

8. ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองของประเทศโดยให้การศึกษอบรรณความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน แจกจ่ายเอกสาร กล่าวปราศรัย และใช้สื่อมวลชนต่าง ๆ ส่งข่าวให้ประชาชนได้ทราบความเป็นไปของบ้านเมืองในทางที่ถูกที่ควร

9. ยกกระตือรือร้นและความสำเร็จของสมาชิกพรรคของตนเองให้สูงขึ้น เพื่อนำความรู้ความสามารถดังกล่าวไปบรรลุภารกิจของตนในฐานะผู้แทนของราษฎร

ที่มา โครงสร้าง นโยบายพรรคไทยรักไทย

พรรคไทยรักไทยได้ก่อตั้งและเปิดตัวอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2541 โดยมี พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร เป็นหัวหน้าพรรค ด้วยคำขวัญที่ว่า "คิดใหม่ ทำใหม่ เพื่อไทยทุกคน" โดยช่วงเริ่มต้นก่อตั้งพรรคไทยรักไทย พ.ต.ท.ทักษิณ มุ่งเน้นแนวทาง "คิดใหม่ ทำใหม่" วางแผนการขยายฐานพรรคโดยมุ่งเน้นไปที่คนรุ่นใหม่ ตั้งเป้าวางตัวนักการเมืองลงสมัครในเกือบทุกพื้นที่เขตเลือกตั้ง โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับนักการเมืองหน้าเก่า โดยโครงสร้างส่วนหนึ่งมีรากฐานมาจากพรรคพลังธรรม สมัยที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นหัวหน้าพรรค อาทิ นางสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์ นายพงษ์เทพ เทพกาญจนา นายสุธรรม แสงประทุม เป็นต้น

รายนามผู้ร่วมก่อตั้งพรรคไทยรักไทย

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร	หัวหน้าพรรค / กรรมการบริหารพรรค
ศ. ดร.คณิต ฒ นคร	รองหัวหน้าพรรค / กรรมการบริหารพรรค
นาย สุธรรม แสงประทุม	รองหัวหน้าพรรค / กรรมการบริหารพรรค
ศ. ดร.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์	เลขาธิการ / กรรมการบริหารพรรค
นาย พันธุ์เลิศ ไบหยก	รองเลขาธิการ / กรรมการบริหารพรรค
นาย พงศ์เทพ เทพกาญจนา	รองเลขาธิการ / กรรมการบริหารพรรค
ดร.สิริกร (สินุดพงษ์) มณีรินทร์	กรรมการบริหารพรรค
พล.อ.ธรรมรักษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา	กรรมการบริหารพรรค
ดร.ประชา คุณะเกษม	กรรมการบริหารพรรค
พล.ต.อ. ชุมพล อัดถาศาสตร์	กรรมการบริหารพรรค

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
ดร. การุญ จันทรางศุ	กรรมการบริหารพรรค
ดร. วีรชัย วีระเมธิกุล	กรรมการบริหารพรรค
นาย ชานนท์ สุวสิน	กรรมการบริหารพรรค
นาง สุนี ไชยรส	กรรมการบริหารพรรค
นาย ประสิทธิ์ มะหะหมัด	กรรมการบริหารพรรค
ดร.กัณฑ์วีร์ ศุภมงคล	โฆษกพรรค / กรรมการบริหารพรรค
นางสาว ปกัศรา ตรังคินีนาถ	รองโฆษกพรรค / กรรมการบริหารพรรค
นาย สุรนนท์ เวชชาชีวะ	รองโฆษกพรรค
นาย พันศักดิ์ วิญญรัตน์	ผู้ก่อตั้งพรรค

รายนามที่ปรึกษาพรรคไทยรักไทย⁷

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
นายอุทัย พิมพ์ใจชน	ประธานที่ปรึกษา
พลเอกถวัลย์ แสงพรรค	ที่ปรึกษา
พลเรือเอกสุรภูมิ มหารมณ	ที่ปรึกษา
นายแพทย์อรุณ เผ่าสวัสดิ์	ที่ปรึกษา
นายรุ่งเรือง จุลชาติ	ที่ปรึกษา
นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์	ที่ปรึกษา

ด้วยความตั้งใจที่จะทำพรรคการเมืองแบบค่อยเป็นค่อยไป ไม่รีบเร่ง ไม่เร่งร้อน ดังที่ ดร.คณิต ณ นคร อดีตผู้ร่วมก่อตั้งพรรคไทยรักไทย ได้กล่าวว่า

“เริ่มแรกเราต้องการสร้างพรรคการเมืองในแนวทางใหม่
รวบรวมคนที่มีความรู้ความสามารถมาทำงานทางการเมือง
ผมเป็นประธานในการคัดเลือกคนเข้าพรรคเอง แต่ต่อมามันไม่ใช่อย่างที่คิด”⁸

⁷ ที่มา [http : // www.thairakthai.or.th](http://www.thairakthai.or.th)

⁸ สัมภาษณ์ ดร.คณิต ณ นคร,อดีตผู้ร่วมก่อตั้งพรรคไทยรักไทย, 24 กรกฎาคม 2544

เมื่อเกิดอุบัติเหตุทางการเมืองในพรรคความหวังใหม่ส่งผลให้ นายเสนาะ เทียนทอง และสมาชิกกลุ่มวังน้ำเย็น แยกตัวออกมาเข้าร่วมกับพรรคไทยรักไทย ประกาศสนับสนุน พ.ต.ท. ทักษิณ เป็นนายกรัฐมนตรี ทำให้สถานภาพของพรรคไทยรักไทยเปลี่ยนแปลงไปทันที

“ทฤษฎีการเมืองมันเป็นทฤษฎีสากลก็จริงอยู่ แต่ไม่สามารถนำมาใช้ได้ 100% ในทุกประเทศ เพราะสิ่งแวดล้อมไม่เหมือนกัน เราจึงพูดตลอดเวลาว่า ประชาธิปไตยแบบไทยๆ”⁹

หลังจากนั้นก็มีการรวมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งที่เป็นอยู่ในขณะนั้นและในอดีต จากทุกพรรคการเมืองไหลเข้ามาอยู่ในพรรคไทยรักไทย ประกอบกับ พ.ต.ท. ทักษิณ หัวหน้าพรรคไทยรักไทย มีทูลนา ก็ยิ่งทำให้บรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคต่าง ๆ ไหลเข้ามาหาพรรคไทยรักไทยเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุผลต่าง ๆ กันแล้วแต่ใครจะยกขึ้นมาอ้าง เช่น อุดมการณ์พรรค รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ทำให้ย้ายพรรคยาก ศรัทธาในตัวหัวหน้าพรรค เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้แนวคิดในการทำพรรคการเมืองอย่างค่อยเป็นค่อยไปเปลี่ยนแปลงไป กลายเป็นการสร้างพรรคให้ใหญ่ขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกลุ่มวังน้ำเย็นแล้ว ยังมีกลุ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองอื่น ๆ เข้ามาร่วมด้วยอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นพรรคกิจสังคม ชาติพัฒนา ชาติไทย หรือแม้กระทั่งพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเป็นแกนนำรัฐบาลในขณะนั้น ส่งผลให้พรรคไทยรักไทยถูกขนานนามว่าเป็น “จอมดูดแห่งยุค” นอกจากมีการดูดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากพรรคอื่นแล้ว ยังมีการนำนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จในสาขาต่าง ๆ มาเข้าร่วมด้วย ส่งผลให้พรรคไทยรักไทยมีลักษณะภายในที่แบ่งออกเป็นกลุ่มหรือมุ้งต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มวังน้ำเย็นของนายเสนาะ เทียนทอง กลุ่มของนางเยาวภา วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งเป็นน้องสาว พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร กลุ่มของนายสุวิทย์ คุณกิตติ และกลุ่มของนายจตุรนต์ ฉายแสง โดยมีมุ้งใหญ่ครอบอยู่ คือ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ทำให้บุคคลภายนอกมองอย่างผิวเผิน เหมือนกับว่า พรรคไทยรักไทย คือ พ.ต.ท. ทักษิณ และพ.ต.ท. ทักษิณ คือ พรรคไทยรักไทย ซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ให้เห็นถึงยุทธวิธีของ พ.ต.ท. ทักษิณ และพรรคไทยรักไทย ในการเลือกสรรคนแล้ว นอกเหนือจากไม่ให้ผิดพลาดในยุทธวิธีแล้ว พ.ต.ท. ทักษิณ ยังเริ่มวางยุทธศาสตร์ของ

⁹ สรกล อดุลยานนท์, ทักษิณ ชินวัตร อัศวินคลื่นลูกที่สาม หน้า 92-93 (อ้างจากบทสัมภาษณ์ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ในหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ก่อนการเลือกตั้ง 22 มีนาคม 2535)

องค์กรใหม่ ที่ชื่อ “ไทยรักไทย” บนเส้นทางของ “จิ๊กซอว์ทางการเมือง” ในลักษณะเดียวกับการดำเนินธุรกิจที่เขาเคยประสบความสำเร็จมาแล้ว

“ หัวหน้าพรรคบอกว่า ไทยรักไทยก็เหมือนสหรัฐอเมริกา ที่รวบรวมคนหลากหลายไว้ด้วยกัน จุดสำคัญของสหรัฐอเมริกา คือ เป็นบ้านหลอมสร้างวัฒนธรรมอเมริกัน เพราะความหลากหลายทำให้เขาเติบโต ขอเพียงแต่ต้องมีวัฒนธรรมกลางเหมือนกัน”¹⁰

อุดมการณ์และนโยบายพรรคไทยรักไทย

เริ่มแรกพรรคไทยรักไทยได้จดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองต่อคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) ในฐานะนายทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ซึ่งมีผู้ร่วมก่อตั้งจำนวน 15 คน และคณะกรรมการบริหารพรรคอีก 8 คน พรรค “ไทยรักไทย” พรรคการเมืองใหม่ที่ได้รับการตั้งชื่อจากเสียงของประชาชนและเผยตัวผู้ร่วมสานอุดมการณ์ และได้ประกาศแนวความคิดหลักของพรรคชัดเจนด้วยว่า

เพราะจุดอ่อนของชาติคือ : ขาดหน่วยงานหรือผู้นำที่บริหารประเทศแบบมีกลยุทธ์ จนพาประเทศหลงทางสู่วิกฤตเศรษฐกิจ พรรคไทยรักไทยจึงขอเสนอตัวมาบริหารประเทศแบบมีกลยุทธ์นำทาง

เพราะจุดอ่อนของชาติคือ : การมกียึดกฎหมายนำในการแก้ปัญหาพรรคไทยรักไทย จึงขอเสนอให้ใช้หลักการบริหารนำการแก้ปัญหา โดยใช้กฎหมายเป็นเพียงส่วนประกอบ และรัฐบาลจะต้องขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก เพราะเราต้องรวมพลังคนไทยด้วยกันเพื่อคนไทยด้วยกัน

เพราะจุดอ่อนของชาติคือ : ขาดการมีส่วนร่วมในการปกครอง พรรคไทยรักไทยจึงขอให้สร้างคนมีความสามารถ ที่คิดและมีอิสระในการทำงานสูง ทำเป็นทีม และบริหารแบบผสม

¹⁰ สัมภาษณ์พิเศษพิเศษ ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ เลขาธิการพรรคไทยรักไทย. อาทิตย์

ผลงาน ประณีประนอม แต่กล้าตัดสินใจที่เด็ดขาด โดยยึดประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นหลัก

เพราะจุดอ่อนของชาติคือ : ความล่าช้าของระบบราชการ พรรคไทยรักไทยจึงขอเสนอให้คิดแบบนอกรอบของระบบราชการและลำดับขั้นตอนที่ไม่จำเป็นเพื่อประสิทธิภาพ และความฉับไว

การคัดเลือกบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งตามข้อบังคับพรรคไทยรักไทย¹¹

ข้อ 95. ให้คณะกรรมการบริหารคัดเลือกบุคคลที่จะส่งลงสมัครรับเลือกตั้งหรือ ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งขึ้นมาคณะหนึ่งตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้เพื่อให้ทำหน้าที่คัดเลือก

- (1) คัดเลือกบุคคลที่จะส่งลงสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณา
- (2) วางแผนและดำเนินการเลือกตั้งในครั้งนั้น ๆ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหาร

ให้คณะกรรมการบริหารกำหนดกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกสมาชิก เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ 96. ให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้พิจารณาตัดสินชี้ขาดว่าจะคัดเลือกผู้ใดลงสมัคร ซึ่งการนี้คณะกรรมการบริหารอาจพิจารณาคัดเลือกบุคคลอื่นนอกเหนือไปจากที่คณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งเสนอชื่อขึ้นมาก็ได้

นโยบายพรรค¹²

การเลือกตั้งวันที่ 6 มกราคม 2544 ที่ผ่านมา พรรคไทยรักไทยเป็นพรรคการเมืองพรรคเดียวที่หาเสียงโดยชูนโยบายนำหน้าตัวบุคคลของพรรค ซึ่งถือว่าการหาเสียงเลือกตั้งที่พลิก

¹¹ ข้อบังคับพรรคไทยรักไทย พ.ศ.2541 ,หน้า 48-49

¹² ข้อมูลจาก เอกสารพรรคไทยรักไทย

วัฒนธรรมทางการเมืองไทย ซึ่งเดิมเคยนิยมชู้ตวับุคคลโดยไม่สนใจนโยบายเท่าใดนัก โดยนโยบายที่ประกาศนั้นมีลักษณะของความเป็นรูปธรรมสูง เข้าใจง่ายและเข้าถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้อย่างชัดเจน เช่นนโยบายการประกาศสงครามกับ ความยากจน ยาเสพติด และคอร์รัปชัน นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค นโยบายกองทุนหมู่บ้าน และนโยบายพิกัดหนึ่งเกชตรกร เป็นต้น ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1. พรรคไทยรักไทยประกาศสงครามกับความยากจน

ความยากจน คือศัตรูของประชาชน เป็นโรคภัยที่กัดกินคนไทยให้อ่อนแอมายาวนาน ความยากจนเป็นเหตุให้คนไทยที่อยู่ในประเทศที่อุดมสมบูรณ์ต้องอดอยากไม่มีกิน มีชีวิตแร้นแค้น เป็นหนี้สินพันตัว จนนำไปสู่ปัญหาสังคม ทั้งปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด รวมถึงปัญหาคอร์รัปชันที่สูงขึ้น

พรรคไทยรักไทยจึงขอประกาศสงครามกับความยากจนให้สิ้นซาก พรรคไทยรักไทยต้องการจัดการปัญหาความยากจน โดยใช้ยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีที่ถูกต้อง ถึงรากเหง้า และจริงจัง โดยเสนอ 3 ยุทธศาสตร์ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหาความยากจน

(1) เศรษฐกิจพอเพียง ในภาคชนบท

ภาคชนบทต้องเริ่มที่เศรษฐกิจพอเพียง และสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นปราการที่แข็งแกร่ง ผลักดันทุนในสังคมให้รองรับคนในภาคชนบทได้อย่างพอกิจพอใช้ และนำไปสู่การกินดี อยู่ดีต่อไป

(2) ชนบทเข้มแข็ง พื้นฟูเมือง

ภาคชนบทที่เข้มแข็ง จะนำไปสู่การเป็นตลาดภายในประเทศของกลุ่มอุตสาหกรรม รวมทั้งการขยายตัวของอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร ,การเกิดผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก (SME) ใหม่ ๆ ในชนบท และในเมือง จะพัฒนาไปสู่การพึ่งพากันอย่างยั่งยืน

(3) แข่งขันได้ในเวทีโลก

ภาคชนบทและเมืองที่เข้มแข็ง จะนำไปสู่การหารายได้จากการส่งออกในสินค้าที่แข่งขันได้ในตลาดโลก โดยเฉพาะสินค้าแปรรูปเกษตร ,การท่องเที่ยว และการรับมือกับเศรษฐกิจใหม่ ภายใต้การปรับปรุงการบริหารของรัฐบาลและการพัฒนาความสามารถของคนในชาติ

9 วิถีไทยรักไทย ขจัดโรคภัยความยากจน

1. พลิกชีวิตเกษตรกรไทย เกษตรกร คือรากฐานของสังคมไทย

- พักหนี้เกษตรกรรายย่อย 3 ปี เพื่อให้โอกาสฟื้นฟูและปรับโครงสร้างการผลิต
- แก้ปัญหาที่ดินทำกินให้กับเกษตรกร โดยเร่งรัดออกเอกสารสิทธิทั่วไปประเทศ โดยนำภาพถ่ายดาวเทียมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้สำรวจพื้นที่ ใช้ที่ดินรกร้างว่างเปล่าของรัฐให้เกิดประโยชน์
- สร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร โดยสนับสนุนความรู้การจัดการ และการเงินในการแปรรูปผลผลิตเกษตรกร ณ แหล่งผลิตในชุมชน ให้เป็นสินค้าคุณภาพและเป็นที่ต้องการของตลาด ยกกระดับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารให้ประเทศไทย เป็นห้องครัวผลิตอาหารเลี้ยงโลก
- พี่ชณขายได้ราคา โดยจัดตั้งเครือข่ายผู้ขายขนาดเล็กลงในชุมชนให้มีสถานที่เก็บผลผลิตไว้ขายเมื่อมีราคา สร้างเครือข่ายระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเกษตรกร(E-Agriculture) เพื่อให้ ข้อมูลด้านราคาและความรู้เรื่องการตลาด รวมทั้งเทคนิคการผลิตแก่เกษตรกร
- ปรับทิศทางการผลิตในภาคเกษตรใหม่ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลก โดยมุ่งส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ อาหารเพื่อสุขภาพ ประกาศเขตสินค้าการเกษตรที่ปลอดภัย GMOส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนการใช้สารเคมีที่มีพิษต่อสิ่งแวดล้อม จัดโครงการฟื้นฟูคุณภาพดิน และให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่เอกชนที่เข้ามาลงทุนในโครงการนี้
- เร่งพัฒนาแหล่งน้ำ และชลประทาน เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในชุมชน และจัดการบริหารระบบชลประทานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เร่งส่งเสริมเทคโนโลยีการใช้น้ำอย่างประหยัด พร้อมทั้งดึงชุมชนร่วมฟื้นฟูลุ่มน้ำหลักเพื่อเก็บไว้ใช้ในชุมชน
- ปฏิรูปกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สู่การเกษตรเพื่อการพาณิชย์

2. สร้างชุมชนเข้มแข็ง สนองพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง”

- ตั้งกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อพัฒนาอาชีพ ยกกระดับอุตสาหกรรมครัวเรือนในรูปเงินให้กู้ดอกเบี่ยต่ำ เปลี่ยนชุมชนให้เป็นแหล่งสร้างงาน สร้างรายได้
- ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มสร้างธุรกิจชุมชน หรือ “วิสาหกิจชุมชน”
- พัฒนาทักษะการผลิตให้ชุมชนสร้างรายได้ และพึ่งตนเอง โดยจัดโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและวางแผน จัดหาผู้เชี่ยวชาญพัฒนา

ผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีตลาดทั้งในและต่างประเทศ ตั้งวิทยาลัย มหาวิทยาลัยร่วมวิจัยใช้ความรู้และวิทยาการสมัยใหม่ ยกระดับสินค้าท้องถิ่น

3. สร้างงาน สร้างรายได้_ ยกระดับฐานะคนจนในเมือง

- เปลี่ยนชุมชนแออัดให้เป็นแหล่งการผลิตของชุมชน โดยประสานกับภาคเอกชน ว่าจ้างแรงงานในชุมชนแออัด เป็นผู้บรรจุหรือประกอบผลิตภัณฑ์ที่สำเร็จรูป ฝึกอบรมเพิ่มทักษะด้านการจัดการภาษา เพิ่มโอกาสในการหารายได้ให้ชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนแออัดมีผลผลิตเป็นของตัวเอง

- จัดตั้งธนาคารประชาชน ให้กู้รายย่อย (Micro Lending) เพื่อให้เป็นแหล่งทุนในการริเริ่มประกอบอาชีพ

- จัดให้มีศูนย์เพิ่มพูนทักษะสำหรับแรงงานในเมือง ทั้งด้านวิชาชีพ การเงิน บัญชีและบริหารจัดการ

4. สร้างผู้ประกอบการขยายฐาน SME สร้างอนาคตใหม่ของชาติ

- ตั้งธนาคาร SME ให้เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก

- ตั้งกองทุนเพื่อการค้าประกันเงินกู้ให้ SME ให้มีช่องทางในการกู้ยืมโดยตรงเพิ่มขึ้น

- ตั้งกองทุนร่วมทุนแห่งชาติ(National Venture Capital Fund) เพื่อเข้าร่วมทุนในกิจการขนาดเล็กที่มีศักยภาพ ตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นกิจการ

- ตั้งศูนย์พัฒนาผู้ประกอบการ เพื่อยกระดับความสามารถการผลิตของผู้ประกอบการ

- สร้างวัฒนธรรม ที่เกื้อหนุนการเกิดของผู้ประกอบการใหม่ ให้นักคิด กล้าทำ

- ยกระดับความสามารถผู้ประกอบการไทย โดยยกระดับสถาบันวิจัยของรัฐ เชื่อมแหล่งทักษะงานวิจัยของโลกกับผู้ประกอบการไทย

5. เร่งสร้างรายได้ จากการส่งออก

- ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมไทย ให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่และสถานการณ์ของโลก , ส่งเสริมอุตสาหกรรมรากฐาน ทั้งด้านการออกแบบ วิจัย พัฒนาผลิตภัณฑ์ กำหนดอุตสาหกรรม เป้าหมายที่เป็นจุดแข็งให้สอดคล้องกับศักยภาพของประเทศ โดยเน้นการยกระดับอุตสาหกรรมอาหาร สินค้าจากธรรมชาติและทักษะ รวมทั้งอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว

- เพิ่มศักยภาพผู้ส่งออก ยกกระดับความสามารถในการแข่งขันสู่ตลาดโลก โดยจัดตั้งศูนย์รวมวิจัยแปรรูปผลผลิต ยกกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ,จัดหาความรู้จากต่างประเทศ ให้สิทธิประโยชน์การพำนักอาศัยแก่ผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ เพื่อยกยอระดับสินค้าไทย ตั้งศูนย์ที่ปรึกษาและสถาบันการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ ,ให้สิทธิประโยชน์ BOI และภาษีกับอุตสาหกรรมใช้ทักษะ และทรัพยากรในประเทศ

- ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และกลุ่มอนุภูมิภาค เพื่อเป็นพันธมิตรในการสร้างอำนาจต่อรองในเวทีโลก โดยเฉพาะในสินค้าเกษตร

- ตั้งกองทุนพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้ผู้ดักเบียดำแก่ผู้ประกอบการใหม่ หรือเจ้าของต้นแบบผลิตภัณฑ์

- ยกยอระดับนโยบายการค้าต่างประเทศ โดยพัฒนาเครือข่ายการค้าเข้าสู่ระดับโลก

6. ปฏิรูปท่องเที่ยว สร้างกระแสเงินสดเข้าประเทศ

- เร่งรัดโครงการระดับชาติเพื่อรณรงค์การท่องเที่ยว

- ส่งเสริมการท่องเที่ยว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

- ให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการท่องเที่ยว

- เร่งยกระดับและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเก่าและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยฟื้นฟูวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน ,จัดชุมชนให้นำอยู่เป็นเส้นที่แก่นักท่องเที่ยว ,ส่งเสริมบทบาทของเอกชนร่วมกับชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

- เร่งรัดการประชาสัมพันธ์ และการตลาดไปทั่วโลก และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวเฉพาะด้าน

7. สร้างคน เพื่อสร้างงาน

- บรรจุหลักสูตรความรู้การประกอบการในโรงเรียน พร้อมส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนด้านทักษะ และอาชีพศึกษา

- เชื่อมธุรกิจ กับสถาบันการศึกษา อาทิ เชื่อมกับมหาวิทยาลัยในการทำวิจัย,เชื่อมกับโรงเรียน โดยจัดโครงการ "ธุรกิจเยาวชน" เพื่อสร้างประสบการณ์ในการประกอบการแก่เด็กนักเรียนมัธยม โดยให้นักธุรกิจในชุมชนร่วมเป็นที่ปรึกษา

- ตั้งศูนย์พัฒนาผู้ประกอบการในทุกมหาวิทยาลัย (Incubator) เพื่อเป็นแหล่งความรู้ แหล่งทดลองความคิดในการประกอบการ

- ดึงเอกชนร่วมจัดตั้งกองทุนพัฒนาผู้ประกอบการ เพื่อสนับสนุนแนวคิดการดำเนินธุรกิจของ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่ต้องการประกอบการใหม่ ๆ

8. รับมือ เศรษฐกิจใหม่

- เร่งส่งเสริมการค้าบนอินเทอร์เน็ต โดยตั้งกองทุนส่งเสริม "พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์" , กำหนดแนวทางการส่งเสริมของรัฐบาล, อำนวยความสะดวกในการหาความรู้ของภาคเอกชน ,ตั้งกองทุนบริหารพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อดูแลสร้างและพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานของการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

- ให้ไทยเป็นศูนย์กลางบริการส่งสินค้า (Delivery Center) รองรับ E-Commerce โดยให้สิทธิประโยชน์แก่เอกชนในการลงทุนในธุรกิจ บริการขนส่งสินค้า และจัดระบบสินค้า ให้สิทธิประโยชน์แก่บริษัทขนส่งระหว่างประเทศเข้ามาลงทุน หรือร่วมทุนกับเอกชน ในการพัฒนาระบบการขนส่งและคลังสินค้าในประเทศ

- สนับสนุนการพัฒนาและแสวงหาเทคโนโลยีพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของตนเอง
- เตรียมความพร้อมโครงสร้างพื้นฐาน ที่เอื้ออำนวยต่อการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- เร่งผลักดันกฎหมายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

9. ปรับยุทธศาสตร์บริหารราชการแผ่นดิน

- ปฏิรูปหน่วยงานรัฐ ปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ควบคุมมาเป็นผู้สนับสนุน
- ปฏิรูประบบราชการ ให้มีกระบวนการทางความคิดและการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ
- ส่งเสริมการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นเพื่อบริหารตนเองได้
- ปรับโครงสร้างกฎหมาย ให้ท้องถิ่นรับผิดชอบการกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจของตนเอง
- เร่งรัดเพิ่มประสิทธิภาพ พลิกโฉมรัฐวิสาหกิจไทย โดยมุ่งบริหารจัดการแบบมืออาชีพ แทนที่จะเร่งรัดการขายโดยไร้ทิศทาง, นำรัฐวิสาหกิจที่พัฒนาเป็นองค์กรมืออาชีพ ให้เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

2. พรรคไทยรักไทยประกาศสงครามกับยาเสพติด

ยาเสพติด คือ ศัตรูของชาติ เป็นมหันตภัยร้ายแรงที่สุดในปัจจุบัน ยาเสพติดทำลายชาติ และทำลายอนาคตของผู้เสพ ทั้งร่างกายและจิตใจ พรรคไทยรักไทยจึงขอประกาศสงครามกับยาเสพติด โดยเสนอ 3 แนวทางต่อสู้ เพื่อเอาชนะปัญหา ยาเสพติด

1. การป้องกัน

- ควบคุมวัตถุดิบ ตัวยาน้ำยา สารเคมี และอื่น ๆ ที่สามารถใช้ในการผลิตยาเสพติดอย่างเข้มงวด รัดกุม และมีมาตรการจริงจัง ในการลงทะเบียนผู้ละเมิด เพื่อตัดตอนกระบวนการผลิต
- กำจัดแหล่งผลิตยาเสพติดทุกชนิดให้สิ้นซากตั้งแต่ต้นอย่างถอนรากถอนโคน และจริงจัง
- สกัดกั้นการแพร่ขยายของกระบวนการเครือข่ายลักลอบค้ายาและองค์กรอาชญากรรม
- ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการกำจัดแหล่งผลิต
- ส่งเสริมทางเลือกในการสร้างรายได้ และวิถีชีวิต ที่ยั่งยืนและหลุดพ้นวงจรยาเสพติด
- เพิ่มงบประมาณป้องกัน จัดสรรเงิน เพื่อกิจกรรมป้องกันยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นกิจกรรมชุมชน เช่น กีฬา ดนตรี และงานอดิเรกสำหรับประชาชน
- ประสาน โรงพัก-โรงเรียน- ชุมชน เพื่อป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนและชุมชน ปรับบทบาทของตำรวจและกระบวนการยุติธรรมให้ทำงานด้านป้องกันเชิงรุก

2. การปราบปราม

- ผู้ค้า คือ อาชญากร ต้องได้รับโทษถึงชีวิต
- ใช้กฎหมายพิเศษ เพื่อปราบปรามอิทธิพลมืด และองค์กรอาชญากรรมเพื่อขจัดเครือข่ายการลักลอบนำเข้า
- ฝึกอบรมบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และให้ความรู้สาธารณชนเพื่อการมีส่วนร่วมในการปราบปราม
- เพิ่มโทษเจ้าหน้าที่รัฐ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสนับสนุนการค้ายาเสพติด และให้รางวัลพิเศษกับเจ้าหน้าที่ที่ทุ่มเทอย่างเต็มที่ และปฏิบัติภารกิจในพื้นที่สูงเสี่ยงจนแล้วเสร็จภารกิจ
- ใช้สื่อมวลชน เพื่อยกย่องกิจกรรมป้องกันเชิงสร้างสรรค์
- จัดตั้งองค์กรระดับชาติ เพื่อความเป็นเอกภาพในการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด

ติด

3. การบำบัด

- ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย ต้องได้รับการบำบัด
- การบำบัดรักษาต้องเป็นองค์รวม ด้วยการล้างพิษ การบำบัดทางจิตใจ การฝึกอบรมอาชีพ การช่วยเหลือปรับปรุงสังคมสิ่งแวดล้อมผู้ติดยา

- ส่งเสริมให้จัดตั้งสถานบำบัดผู้ติดยาอย่างกว้างขวางในหน่วยงาน ราชการของ กระทรวงสาธารณสุขและค่ายทหาร

- ลดหย่อนภาษี ให้โรงพยาบาลและคลินิกเอกชนที่จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูผู้ติดยา

3. พรรคไทยรักไทยประกาศสงครามกับคอร์รัปชัน

ปัญหาคอร์รัปชัน เป็นปัญหาความโลภของคนทั้งในระบบราชการการ ข้าราชการประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และเอกชนที่ไม่รู้จักเพียงพอ เป็นปัญหาที่ขยายตัวมากขึ้น พรรคไทยรักไทย จะใช้มาตรการที่ถูกต้องถึงรากเหง้า และจริงจัง โดยให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณใหม่ จึงขอเสนอ 6 มาตรการต่อสู้ เพื่อเอาชนะปัญหาคอร์รัปชัน

1. ปฏิรูปกระบวนการงบประมาณ ปิดกั้นโอกาสคอร์รัปชัน
2. ปรับปรุงระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปราบปรามคอร์รัปชัน
4. ปรับปรุงกฎหมาย ด้านคอร์รัปชัน
5. จัดการผู้ที่คอร์รัปชันอย่างเฉียบขาด และมีประสิทธิภาพ
6. รณรงค์ปลูกจิตสำนึก และสร้างค่านิยมใหม่

นั้นเป็นนโยบายของพรรคไทยรักไทยในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ซึ่งหากเราจะสรุป นโยบายที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคไทยรักไทย ในการเลือกตั้งวันที่ 6 มกราคม 2544 ที่ ผ่านมา สามารถสรุปได้ดังนี้

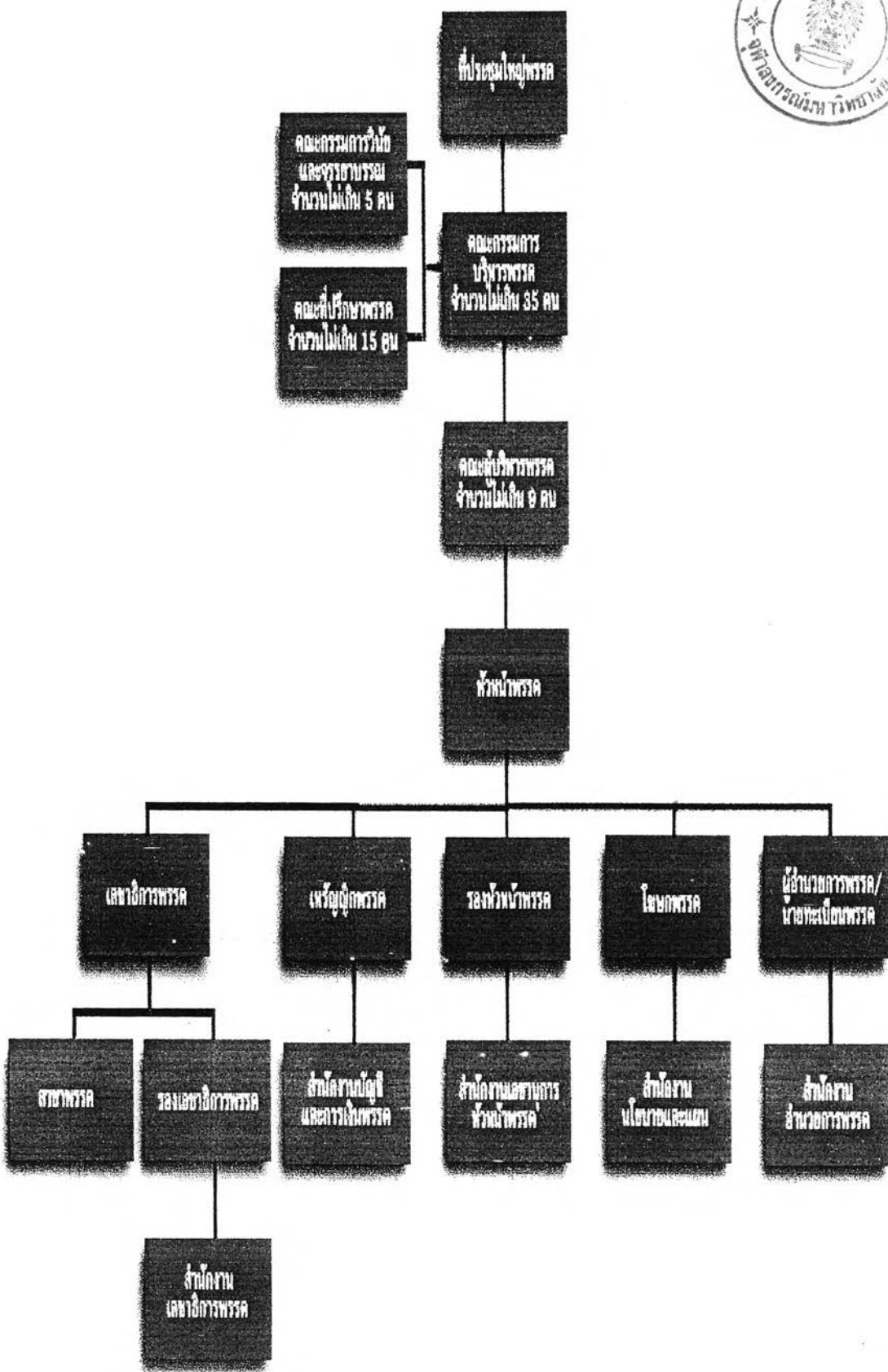
1. ด้านเศรษฐกิจ : สร้างงานสร้างรายได้ ทำสงครามกับความยากจน รักษา อธิปไตยทางเศรษฐกิจของชาติ ส่งเสริมผู้ประกอบการตั้ง SMEBANK ธนาคารประชาชน กองทุน ร่วมทุนแห่งชาติ กองทุนชุมชนเมือง ตั้ง NATIONAL AMC แก่หนี้ NPL ปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรม ส่งเสริมการส่งออก การค้ากับต่างประเทศต้องเป็นธรรมกับไทย ฯลฯ

2. ด้านสังคม : ทำสงครามกับยาเสพติด ประกันสุขภาพแห่งชาติ 30 บาทรักษาโรค ได้ การศึกษาสร้างชาติ สร้างคน ตั้งวิทยาลัยชุมชน ส่งเสริมหลักศาสนา บทบาทสตรีและสถาบัน ครอบครัวให้เข้มแข็ง การท่องเที่ยวสร้างรายได้ ฯลฯ

3. ด้านการเมือง : ทำสงครามกับคอรัปชั่น ระบบรัฐกิจต้องโปร่งใส กระจายอำนาจ และมีประสิทธิภาพ รวมพลังรัฐวิสาหกิจกู้ชาติ กู้เศรษฐกิจ ปฏิรูปกฎหมาย ตั้งรางวัลให้คนแจ้งข่าว คอรัปชั่น ร่วมมืออย่างสร้างสรรค์กับประเทศเพื่อนบ้าน ฯลฯ

4. ด้านภาคเกษตรและพัฒนาชนบท : เน้นเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนเข้มแข็ง และแข่งขันกับตลาดโลกได้ พักหนี้ 3 ปี เกษตรกรรายย่อย ธกส. กองทุนหมู่บ้าน ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ประชาชนมีส่วนร่วมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ วิสาหกิจชุมชน หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมแปรรูปสินค้าเกษตร และสถาบันวิจัยพืชหลัก ฯลฯ

แผนภาพแสดงโครงสร้างพรรคไทยรักไทย

โครงสร้างอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารของพรรค¹³

ที่ประชุมใหญ่พรรค

- การเปลี่ยนแปลงนโยบายและข้อบังคับของพรรค เลือกตั้งผู้บริหารพรรคและกรรมการบริหารพรรค รับรองบุคคลประจำปีของพรรค

คณะกรรมการบริหารพรรค

- ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายการบริหารการพัฒนาและสาขาพรรค ออกระเบียบต่างๆเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายและข้อบังคับ กำหนดนโยบายพรรค กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงประจำปี

คณะผู้บริหารพรรค

- รับผิดชอบ ดูแลงานของพรรค วางระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารพรรค กำหนดแผนพัฒนาสาขาพรรค วางระเบียบแนวทางเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การคัดเลือกบุคลากรทางการเมือง

หัวหน้าพรรค

- รับผิดชอบการบริหารงานของพรรค
- เป็นผู้แทนพรรคในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอก
- กำหนดนโยบายและการบริหารงานพรรค
- เรียกประชุมรัฐมนตรีของพรรค
- เรียกประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค
- เรียกประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค ส.ส. และ รัฐมนตรีของพรรค

เหรียญกษาปณ์ / สำนักงานบัญชีและการเงินพรรค

- ดูแลรับผิดชอบเรื่องการเงินและการบัญชีของพรรค

โฆษกพรรค / สำนักงานนโยบายและวางแผน

- รับผิดชอบ งานด้านข้อมูลและวิชาการงานด้านการต่างประเทศของพรรค

สำนักงานผู้อำนวยการพรรค

- รับผิดชอบบริหารงานสำนักงานใหญ่พรรค

สำนักงานเลขาธิการพรรค

- ดูแลรับผิดชอบการบริหารงานภายในของพรรค

สาขาพรรค

- ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค
- คณะกรรมการสาขาพรรค

¹³ ที่มา hptt : // www.thairakthai.or.th

ประวัติ โครงสร้าง และนโยบายพรรคประชาธิปัตย์

คำขวัญ พรรคประชาธิปัตย์ เข้าใจปัญหา พัฒนายั่งยืน

พรรคประชาธิปัตย์ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 เมษายน 2489 รวมเวลาทั้งหมด 55 ปี นับว่าเป็นพรรคการเมืองที่ได้เปรียบกว่าพรรคการเมืองอื่น ๆ ในสังคมไทย เป็นพรรคการเมืองเก่าแก่ที่สุด มีความขัดแย้งมากที่สุด และก่อให้เกิดพรรคการเมืองมากที่สุด¹⁴ พรรคประชาธิปัตย์จึงมีลักษณะเป็นพรรคที่สร้างพรรค(Party that creates parties) ถึงแม้ว่าในบางช่วงเวลาพรรคประชาธิปัตย์ต้องลดบทบาทการดำเนินงานในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมือง เช่น การปฏิวัติรัฐประหาร หรือเกิดความขัดแย้งภายในพรรคหลายครั้ง โดยครั้งหลังสุดของพรรคนำไปสู่การแยกตัว คือ กรณีกลุ่ม 10 มกรา ซึ่งทำให้ความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์ตกต่ำมากที่สุดยุคหนึ่ง แต่เมื่อไปพิจารณาเปรียบเทียบกับพรรคการเมืองอื่น ๆ ในสังคมไทย พรรคประชาธิปัตย์ก็ยังคงมีความได้เปรียบในแง่ของการมีวิวัฒนาการที่ยาวนานกว่า ความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรมก็ย่อมมีมากกว่าพรรคการเมืองอื่นๆ

---

¹⁴ พรรคที่แยกตัวจากพรรคประชาธิปัตย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีดังนี้ คือ พ.ศ.2490 นายเสียง ไชยกกลาง แยกมาตั้งพรรคประชาชน พ.ศ.2498 นายเทพ โชติณัฐิต แยกมาตั้งพรรคเศรษฐกิจ พ.ศ.2510 นายโชติ คุ้มพันธ์ แยกมาตั้งพรรคสหประชาธิปไตย พ.ศ.2517 ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช แยกมาตั้งพรรคกิจสังคม นายโถง สุวรรณทัตแยกมาตั้งพรรคราษฎร นายสวัสดิ์ คำประกอบ แยกมาตั้งพรรคเกษตรสังคม นายประชา บุรณธนิต แยกมาตั้งพรรคอธิปัตย์ พ.ศ.2522 นายบุญยิ่ง นันทาภิวัฒน์ แยกมาตั้งพรรคเสรีธรรม นายสมัคร สุนทรเวช แยกมาตั้งพรรคประชากรไทย พ.ศ.2523 นายอุทัย พิมพ์ใจชน แยกมาตั้งพรรคปฏิวัติ ต่อมาเปลี่ยนเป็นพรรคก้าวหน้าในปี พ.ศ.2526 และ พ.ศ.2532 ไปรวมกับพรรคอื่น ๆ แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น พรรคเอกภาพ พ.ศ.2526 ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง แยกตัวไปตั้งพรรคมวลชน พ.ศ.2531 นายเฉลิมพันธ์ ศรีวิกรม์ แยกตัวมาตั้งพรรคประชาชนและต่อมาไปรวมกับพรรคอื่น ๆ แล้วเปลี่ยนชื่อเป็นพรรคเอกภาพ ดูรายละเอียดจาก นิโรจน์ ขอบคงประเสริฐ"ฝักฝ่ายทางการเมือง: ศึกษากรณีการแบ่งฝักฝ่ายในพรรคประชาธิปัตย์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2533), หน้า 178-181

พรรคประชาธิปัตย์ ได้มีการก่อตั้งก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติพรรคการเมือง โดยมี นายควง อภัยวงศ์ เป็น หัวหน้าพรรคคนแรก และ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นเลขาธิการพรรคคนแรก ตลอดระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมา พรรคประชาธิปัตย์ได้ดำเนินการต่อสู้ทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องซึ่งพอจะจำแนกออกได้เป็น 4 ยุค กล่าวคือ

ยุคที่หนึ่ง (2489-2501) : ยุคแห่งการสร้างพรรค และสร้างประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ ในระดับสภาพการเมืองของประเทศไทยมีความผันผวนเนื่องจากอยู่ใน ระหว่าง การเริ่มต้น การดำเนินงานทางการเมืองอยู่ในวงแคบพรรคประชาธิปัตย์ได้มีการดำเนินการทางการเมืองที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้านรัฐบาลนายปรีดี พนมยงค์

* ปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐบาลรับเชิญของคณะรัฐประหาร พ.ศ. 2490

* ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้านรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลย์สงคราม

* ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้านรัฐบาลแห่งกลุ่มจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์

ระหว่างปี 2501-2511 บทบาททางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ได้หยุดชั่วคราวเมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ทำการยึดอำนาจการปกครอง และเป็นเผด็จการเบ็ดเสร็จในปี

2501

ยุคที่สอง (2511-2519) : ยุคแห่งการฟื้นฟูพรรค และเชิดชูประชาธิปไตย ภายหลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511 ทางพรรคฯได้มีการ ดำเนินการทางการเมืองที่สำคัญดังนี้

* ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้านรัฐบาลจอมพล ถนอม กิตติขจร

* ปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐบาลหลังการเลือกตั้ง พ.ศ. 2518

* ปฏิบัติหน้าที่เป็นฝ่ายค้านรัฐบาล ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช

* ปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐบาลหลังการเลือกตั้ง พ.ศ. 2519

ยุคที่สาม (2522-2533) : ยุคแห่งการปรับปรุงนโยบาย และเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมือง

ในปี พ.ศ. 2521 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่ และจัดให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 22 เมษายน 2522 นับเป็นการเข้าสู่ยุคที่สามทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งทางพรรคฯ ได้มีการดำเนินการทางการเมืองที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้านรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

- * ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคร่วมรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ (1, 2, 3, 4, 5)
- * ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคร่วมรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

ยุคที่สี่ (ปลายปี 2533-ปัจจุบัน): ยุคแห่งการเป็นรัฐบาลของประชาชนและฝ่ายค้านที่มี ประสิทธิภาพในวันที่ 12 ธันวาคม 2533 พรรคประชาธิปัตย์ได้ประกาศถอนตัวจากการเป็นพรรค ร่วมรัฐบาลพลเอกชาติชายชุนหะวัณซึ่งหลังจากนั้นได้เกิดผันแปรทางการเมืองอย่างรุนแรง นำมาซึ่งเหตุการณ์ยึดอำนาจของ "คณะ รสช." และเหตุการณ์ "พฤษภาทมิฬ" ในที่สุดท่ามกลางวิกฤติทางการเมืองในยุคที่สี่นี้พรรคประชาธิปัตย์ได้เข้ามามีบทบาทในการต่อต้านเผด็จการเคียงปากเคียงไหล่กับประชาชนจนกระทั่งเหตุการณ์สงบและนำไปสู่การเลือกตั้งในเดือนกันยายน 2535 ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์ได้รับชัยชนะชาวสะอาด มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับเลือกตั้งมากที่สุดเป็นจำนวน 79 คนและได้เป็นพรรคแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลโดยมีนายชวน หลีกภัยเป็น นายกรัฐมนตรีคนแรกที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนดำเนินการบริหารบ้านเมือง มาเป็นระยะเวลา 2 ปีครึ่งจนมาถึงกลางปี 2538 ซึ่งมีเหตุการณ์พลิกผันทางการเมืองจนนำมาสู่การยุบสภาทำให้มีการจัดการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 ซึ่งสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ได้ รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 86 คนและดำเนินการทางการเมืองเป็นฝ่ายค้าน รัฐบาล นายบรรหาร ศิลปอาชา ซึ่งทางพรรคได้พิสูจน์ถึงการเป็นพรรคฝ่ายค้านที่มีประสิทธิภาพต่อสู้กับการปกครองประเทศที่ไม่โปร่งใส จนในที่สุดนายบรรหาร ศิลปอาชาต้องประกาศยุบสภาและจัดให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 จากการดำเนินการทางการเมืองที่ต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 50 ปี พรรคประชาธิปัตย์ ได้ต่อสู้ กับระบอบเผด็จการเดิมมาในหลายยุคสมัยบางครั้งแสดงบทบาทในฐานะพรรคฝ่ายค้าน บางครั้งแสดงบทบาทในฐานะฝ่ายรัฐบาลแต่ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีบทบาทและฐานะอย่างไรในการต่อสู้ทางการเมืองพรรคประชาธิปัตย์ยังคงยึดมั่นการดำเนินการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขยึด

ถืออุดมคติ 4 ประการของพรรคเป็นหยัดพิทักษ์รักษา ผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่และมุ่งมั่นสร้างสังคมที่เป็นธรรมให้บังเกิดขึ้นด้วยจิตใจและ การอุทิศตัวในหลักการแห่งความซื่อสัตย์สุจริต⁵

นโยบายพรรค

1. ด้านเศรษฐกิจ : "เร่งฟื้นเศรษฐกิจไทย ก้าวไกลอย่างยั่งยืน" ด้วยมาตรการทำให้ไทยมีโครงสร้างอัตราภาษีต่ำ เพื่อการออมในระยะยาวและการแข่งขันอย่างยั่งยืน โดยมีรายละเอียดของนโยบายดังต่อไปนี้

1.1 นโยบายการคลัง ประกอบด้วย

-ปรับทิศทางเศรษฐกิจสู่โครงสร้างภาษีที่ต่ำและเป็นธรรม เพิ่มพูนการออมระยะยาวรวมทั้งสร้างศักยภาพด้านการศึกษาและเทคโนโลยี

-ลดอัตราภาษีนิติบุคคลจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 25 ภายในระยะเวลา 4 ปี

-ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลแก่การลงทุนด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและบุคลากร

-ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่ผู้มีรายได้สุทธิไม่เกิน 70,000 บาทต่อปี

-สนับสนุนและให้แรงจูงใจที่ชัดเจนแก่ผู้มีอาชีพครู นักวิทยาศาสตร์ และผู้ประกอบการ

ด้านสาธารณสุข

-ขยายฐานภาษีและจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมเพิ่มประสิทธิภาพของรายจ่ายภาครัฐ

-ลดภาระหนี้สินและภาระการค้ำประกันของรัฐรวมทั้งแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เกิด

ประโยชน์สูงสุด

-ยกเว้นภาษีสำหรับการออมเพื่อสุขภาพ การเกษียณอายุ และกองทุนเพื่อการออม

อื่นๆ พร้อมกับการสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลไกที่เกี่ยวข้องกับการออมระยะยาว

-กระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจสู่ท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

1.2 นโยบายการเงิน

-ดูแลอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมประมาณร้อยละ 3 ต่อปี

-ปฏิรูปและกำกับสถาบันการเงิน และตลาดทุนให้เข้มแข็ง ทันสมัย เพื่อป้องกันภาวะ

วิกฤตของตลาดทุน และเป็นแหล่งดึงดูดเงินทั่วโลก

¹⁵ เอกสารเผยแพร่ของพรรคประชาธิปัตย์

- พัฒนาตราสารหนี้และอนุพันธ์ทางการเงินใหม่
- นำระบบประกันเงินฝากรายย่อยมาใช้แทนระบบเดิม

1.3 นโยบายการค้า การลงทุน และการบริการ

- สร้างพันธมิตรบนเวทีโลก ส่งเสริมข้อตกลงทางการค้าทุกระดับ ทั้งในระดับพหุภาคี ภูมิภาคและทวิภาคี
- พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเขตการค้าชายแดนเพื่อพัฒนาประเทศเชิงยุทธศาสตร์ และการกระจายความเจริญสู่ต่างจังหวัด
- เพิ่มงบประมาณการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ผลักดันตราสินค้าไทยให้ก้าวไกล ยกกระดับมาตรฐานสินค้า
- ส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีทันสมัย
- จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการค้าแห่งชาติ เสริมประสิทธิภาพภาคส่งออก

1.4 นโยบายด้านเศรษฐกิจการผลิต

- กำหนดให้ภาคเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจยุทธศาสตร์อันดับแรกที่มีความโดดเด่น
- แก้ไขปัญหาของภาคเกษตรถึงระดับรากฐานอย่างแท้จริงและครบวงจร
- ปฏิรูปเทคโนโลยี เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและการตลาดให้เกษตรกรสามารถเชื่อมโยงสู่ตลาดส่งออกได้โดยตรง
- เพิ่มศักยภาพในระดับชุมชนโดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีทันสมัย และความรู้สู่ชุมชน

1.5 นโยบายด้านเศรษฐกิจผู้บริโภคและการป้องกันการผูกขาด

- ป้องกันการผูกขาดตัดตอนปรับปรุงกลไกรัฐและกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- รณรงค์ทุกฝ่ายให้ลดการบริโภคฟุ่มเฟือย ส่งเสริมสินค้าธรรมชาติ

2.ด้านสังคม : "พัฒนาคุณภาพคน เสริมสร้างสังคมให้ยั่งยืน" ด้วยมาตรการสร้างครอบครัวให้อบอุ่น ชุมชนเข้มแข็งและให้กลุ่มสตรี เด็ก ผู้สูงอายุและคนพิการ ได้รับการเอื้ออาทร และการปฏิบัติจากสังคมอย่างเป็นธรรม โดยมีรายละเอียดของนโยบายประกอบด้วย

2.1 ครอบครัว

- จัดสรรเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อสร้างบ้านหลังแรกสำหรับครอบครัวใหม่
- ให้บิดาลาหยุดงานเพื่อเลี้ยงดูบุตรแรกเกิดได้ 90 วัน ในกรณีมารดาเสียชีวิตหรือไม่สามารถดูแลบุตรได้
- ส่งเสริมให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกหมู่บ้าน และทุกสถานประกอบการ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการศึกษาปฐมวัย
- ให้บริการตรวจสุขภาพฟรีแก่ครอบครัว และดูแลรักษาพยาบาลเด็กแรกเกิดฟรี จนถึงวัยทำบัตรประชาชน
- สนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน โดยให้ชุมชนเป็นผู้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบโครงการ และงบประมาณด้านต่างๆ ด้วยตนเอง โดยกระจายงบประมาณ ข้อมูลข่าวสาร ตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

2.2สตรี

- ขจัดความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ
- เปิดโอกาสให้สตรีมีสิทธิและเสรีภาพในการศึกษา และประกอบอาชีพได้เท่าเทียมกับบุรุษ
- ส่งเสริมบทบาทสตรีในการเป็นผู้นำชุมชนและสังคม
- จัดตั้ง "กองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพสตรี" อย่างทั่วถึงทุกหมู่บ้าน
- ให้มีการใช้ พ.ร.บ. สวัสดิการสังคม เพื่อคุ้มครองสตรีอย่างทั่วถึง
- สร้างทัศนคติ และค่านิยมที่ไม่กตัญถางเพศและให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์อย่างถูกต้อง

2.3เด็ก

- วางแผนแก้ปัญหาเด็ก และเยาวชนให้ตรงจุดอย่างเร่งด่วน
- ปรับบทบาทหน่วยงานของรัฐให้เชื่อมโยงกับองค์กรสาธารณะเพื่อช่วยเหลือที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น
- ขจัดการค้าประเวณี และบริการทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการโดยเด็ก
- จัดการใช้แรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี

2.4ผู้สูงอายุ

- สร้างค่านิยมให้คนไทยมีความเคารพและช่วยเหลือผู้สูงอายุอย่างเต็มที่

- ลดหย่อนภาษีเงินได้แก่เลี้ยงดูบุพการี
- จัดเบี้ยยังชีพรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ
- ให้สวัสดิการ บริการรักษาพยาบาลฟรี และจัดศูนย์บริการอื่นๆ แก่ผู้สูงอายุ
- จัดทำ พ.ร.บ. คຸ້ມครองผู้สูงอายุ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้ดีขึ้น

2.5 ผู้พิการ

-จัดตั้งศูนย์ประสานงานป้องกันความพิการ เพื่อวางแผน และป้องกันความพิการอย่างเป็นระบบ

-ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการด้วยกระบวนการสมัยใหม่ให้ทั่วถึง แม้ในชนบทห่างไกล

-ให้ผู้พิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไปได้ตาม พ.ร.บ.

การศึกษาแห่งชาติ

-ปรับระบบสาธารณูปโภคให้แก่ผู้พิการ เพื่อเอื้อต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมให้มากที่สุด

-ผ่อนคลายภาระทางภาษีให้แก่ผู้พิการ

-สนับสนุนให้มี พ.ร.บ. สถาบันแรงงานคนพิการแห่งชาติ

3. ด้านการเมือง : มีมาตรการที่จะสร้างระบบการเมืองที่สุจริตและมีประสิทธิภาพอยู่บนพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างแท้จริง โดยมีรายละเอียดของนโยบายดังนี้

-สร้างระบบการเมืองที่สุจริตและมีประสิทธิภาพอยู่บนพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างแท้จริง

-ปรับกลไกการบริหารภาครัฐให้ตอบสนองต่อทิศทางการปฏิรูปการเมือง และการเพิ่มขึ้นของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

-เร่งรัดดำเนินการตามแนวทางแผนกระจายอำนาจ ทั้งด้านการกระจายรายได้ และการถ่ายโอนบุคลากร

-กำหนดมาตรการเพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นมีความโปร่งใส

-เสนอกฎหมายจัดตั้งการปกครองท้องถิ่นรูปพิเศษ

-ร่วมกับองค์กรเอกชนและสื่อมวลชนจัดทำแผนรณรงค์สร้างค่านิยมประหยัด ยกย่องคนดี และต่อต้านการทุจริต

-กำหนดมาตรการคຸ້ມครองพยานในทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤตมิชอบ

-เร่งรัดการกำหนดแนวทางการเข้าสู่ตำแหน่งระดับสูงแบบเปิดในระบบราชการ โดยการใช้กระบวนการสรรหาที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

-เสนอร่างแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. เพื่อนำไปสู่มาตรการที่ชัดเจนในการ “ควบคุมค่าใช้จ่ายก่อนการเลือกตั้ง”

-จัดตั้งศูนย์สนับสนุนข้อมูลข่าวสารและสนับสนุนการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อการดำเนินงานขององค์กรชุมชน

-ปรับโครงสร้างกระทรวงทางสังคมเพื่อให้มีความกระชับ คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงแนวทางการกระจายอำนาจ และปรับโครงสร้างกระทรวงทางเศรษฐกิจเพื่อความเป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพในการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจ

-เสนอแผนนิติบัญญัติควบคู่กับการแถลงนโยบายของรัฐบาล

-ปรับปรุงระบบเงินเดือน และสวัสดิการข้าราชการ ให้สอดคล้องกับความเป็นจริง

-ปรับบทบาทและขนาดภาครัฐ เพื่อให้ภาครัฐมีขนาดเล็กลง แต่มีประสิทธิภาพกับทั้งมีบทบาทที่เหมาะสม

4. ด้านการศึกษา : “สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เชิดชูวิชาชีพครูสู่คุณภาพทุกระดับ” ด้วยมาตรการนำการศึกษาถึงทุกที่และทุกคน ส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งตนเอง การแข่งขัน และสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีรายละเอียดของนโยบายดังต่อไปนี้

-ปฏิรูปการศึกษาทุกด้านอย่างเป็นเอกภาพ ครบวงจร และทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

-พัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ – ปฐมวัย ถึง อุดมศึกษา

-เน้นแนวทางจัดการศึกษาตลอดชีวิต ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมหรือมีความสำคัญที่สุด บนพื้นฐานของภูมิปัญญาไทย และแหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เอกลักษณ์ของความเป็นไทย

-มาตรการและแรงจูงใจที่เป็นรูปธรรม เพื่อเชิดชูและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีโดยกำหนดเป็นแผนระดับชาติ

-ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

-ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เร่งรัดผลิตนักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ นักเทคโนโลยี ในอัตราเร่งเพื่อการพึ่งตนเองและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

-พัฒนาการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อความมั่นคงของชีวิต

-จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ และเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศแห่งชาติ เพื่อให้ประโยชน์ทางการศึกษาอย่างเต็มที่

-พัฒนาระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่เที่ยงธรรมและมีประสิทธิภาพ

5.ด้านการเกษตร : "เกษตรยั่งยืน พื้นชีวิตเกษตรกรไทย ก้าวไกลสู่ตลาดโลก" ด้วยมาตรการยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรไทยตามแนวทฤษฎีใหม่ ควบคู่กับการปรับโครงสร้างทางการผลิต การตลาด ให้เกษตรกรไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดของนโยบายดังนี้

5.1นโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

-ปฏิรูปที่ดินให้เกษตรกรทุกครัวเรือนต้องมีที่ทำกินเป็นของตนเอง
-ปฏิรูปเกษตรท้องถิ่นด้วยทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ
-ปลดปล่อยภาระหนี้สินของเกษตรกรอย่างจริงจัง
-จัดทำแผนแม่บทบริหารทรัพยากรน้ำให้ทั่วประเทศ เพื่อขจัดปัญหาความแห้งแล้งและอุทกภัย

-เร่งปรับปรุงการชลประทานตามโครงการพัฒนา 25 ลุ่มน้ำ
-พัฒนาสายพันธุ์ทางการเกษตรที่มีคุณภาพดี เพื่อแจกจ่ายเกษตรกรทั่วประเทศภายในระยะเวลา 4 ปี

-ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืนที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
-ปฏิรูปบทบาทสหกรณ์ เพื่อจัดการหนี้ในระบบของเกษตรกร
-ใช้ตัวเงินเป็นตราสาร เพื่อการชำระค่าสินค้าทางการเกษตร
-สนับสนุนการประกันภัยพืชผล
-จัดหาแหล่งเงินทุน เพื่อพัฒนาสาขาทางการเกษตรที่เป็นอุตสาหกรรมใหม่

5.2นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตร

-ปฏิรูปโครงสร้างการเกษตรด้วยการผสมเทคโนโลยีสมัยใหม่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น
-จัดตั้งหน่วยทดสอบปัจจัยการผลิตเคลื่อนที่ให้เข้าถึงทุกท้องถิ่น
-พัฒนาระบบตลาดกลางในท้องถิ่นให้เชื่อมตรงทุกภูมิภาคอย่างทั่วถึง

- กระจายสินค้าเข้าสู่พี่น้องเกษตรกรให้ครอบคลุมให้ทุกระดับและเป็นธรรม
- เพิ่มงบประมาณการวิจัยและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ไทยให้ก้าวไกลเหนือคู่แข่งในภูมิภาค

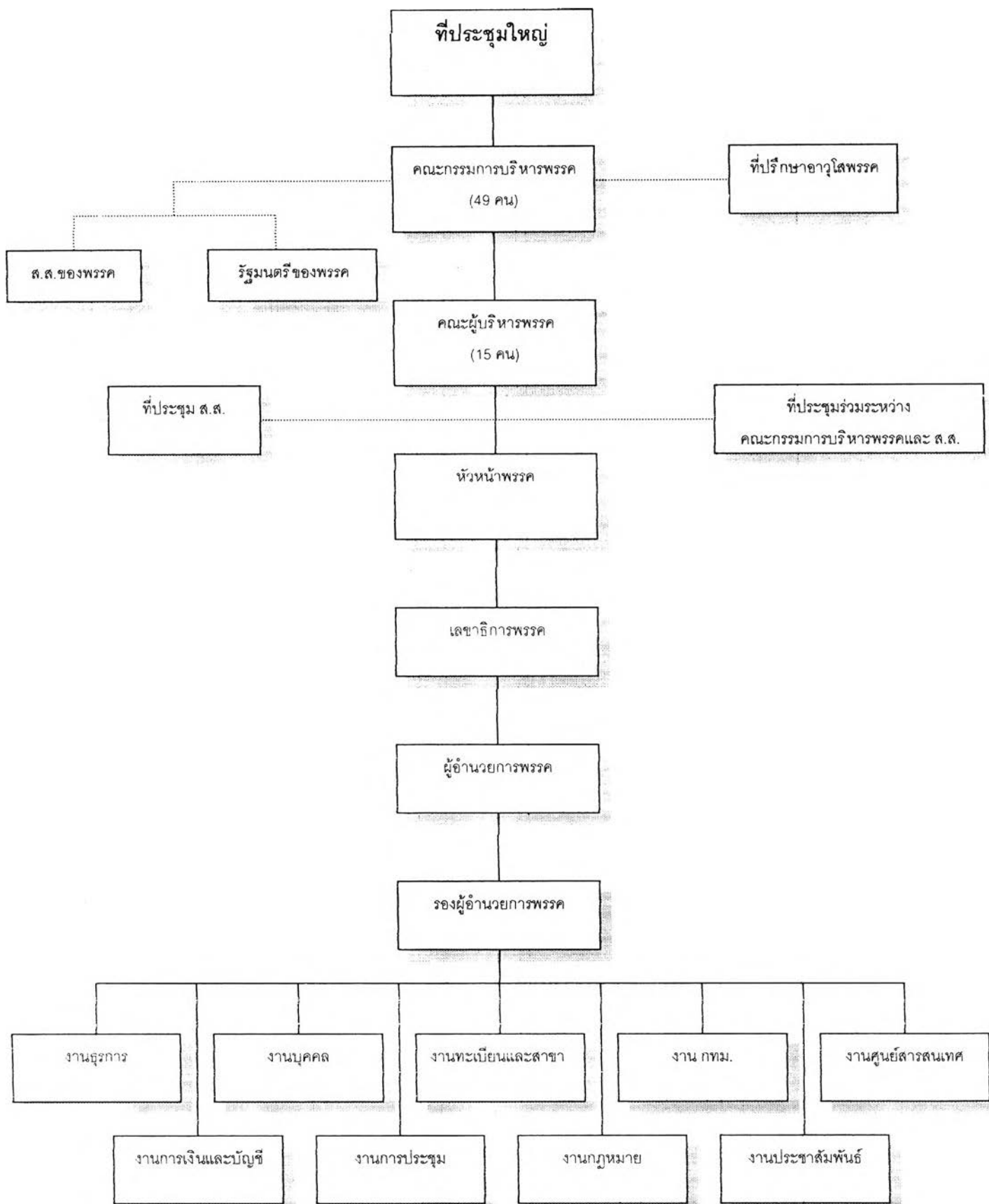
ภาค

- ผลักดันประเทศไทยสู่ความเป็นผู้นำในการผลิตอาหารเลี้ยงประชากรโลก
- สร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์ด้วยการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร ตามความต้องการของ

ตลาดโลก

- จัดตั้งศูนย์ข้อมูลอาหารเฉพาะทาง เพื่อพัฒนาการเกษตรท้องถิ่น
- พัฒนาการประมงและปศุสัตว์ไทยเร่งนารายได้สู่ประเทศ

โครงสร้างพรรคประชาธิปัตย์

ข้อบังคับพรรคประชาธิปไตยในส่วนของการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง¹⁶

ข้อ 69 ให้คณะผู้บริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาเสนอชื่อบุคคลต่อคณะกรรมการบริหารพรรค เพื่อคัดเลือกลงสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั้งปวงที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

การตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารพรรคที่คัดเลือกบุคคลใดลงสมัครรับเลือกตั้งให้ถือเป็นอันสิ้นสุด

ข้อ 70 การคัดเลือกบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งแบบบัญชีรายชื่อ และแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

การพิจารณาคัดเลือกบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ให้ประกอบด้วยรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม

ข้อ 71 สมาชิกต้องเคารพมติของคณะกรรมการบริหารพรรค เกี่ยวกับการคัดเลือกผู้ที่พรรคส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ 72 สมาชิกจะสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารพรรค

---

¹⁶ ข้อบังคับพรรคประชาธิปไตย พ.ศ.2541(แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 1 พ.ศ.2542 และครั้งที่ 2 พ.ศ.2543)

พรรคชาติไทย

คำขวัญ สามัคคี ก้าวหน้า มั่นคง

พรรคชาติไทยเป็นพรรคการเมืองเก่าพรรคหนึ่ง ถือกำเนิดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2517 โดยภายหลังจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 อันมีผลให้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอย่างมากในเมืองไทย และทำให้วิถีทางประชาธิปไตยเปิดกว้างขึ้น เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2517 ซึ่งถือกันว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่มีเนื้อหามุ่งให้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมากขึ้นในเมืองไทย และต่อมาก็มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติพรรคการเมืองในโอกาสที่การเมืองเป็นแบบเปิดมากขึ้น กลุ่มราษฎรได้เปลี่ยนรูปจากก๊กมาเป็นพรรคการเมืองและกลับเข้าสู่วงการทางการเมืองอีกครั้งในรูปของพรรคการเมืองตามกฎหมาย¹⁷ นั่นคือ ได้มีการก่อตั้งพรรคชาติไทยและได้รับการจดทะเบียนพรรคครั้งแรกเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2517 และได้ทำการจดทะเบียนพรรคใหม่เป็นครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2525¹⁸

สำหรับชื่อพรรคนั้น เอกสารของพรรคอ้างว่า

“ชาติไทย” เป็นคำที่มีความหมายและความสำคัญในตัวเองอย่างลึกซึ้ง เป็นมงคลนามสมาชิกของพรรคมีความพร้อมและความตั้งใจที่จะทำงานเพื่อชาติไทยอันที่รักยิ่งด้วยชีวิตจิตใจเป็นอุดมการณ์ที่สูงส่ง ซึ่งเรายึดมั่นไม่เสื่อมคลาย จึงได้ให้ชื่อพรรคว่า ‘พรรคชาติไทย’ ”¹⁹

การจัดตั้งพรรคชาติไทยนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและต่อต้านการขยายตัวของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ซึ่งจะเป็นผลร้ายแรงต่อประเทศชาติและราชบัลลังก์ เพราะสภาพการณ์ทางการเมืองไทยในขณะนั้นหลังจากการปฏิวัติ 14 ตุลาคม 2516 นั้น ประชาธิปไตยเบ่งบานเต็มที่ นิสิตนักศึกษากรรมกรพยายามเรียกร้องสิทธิเสรีภาพจนเกินขอบเขต²⁰ และเป็นสาเหตุให้แนวความคิดทางด้านพรรคคอมมิวนิสต์ขยายตัวเข้ามาแทรกซึมในหมู่ปัญญา

¹⁷ นรนิติ เศรษฐบุตร, กลุ่มราษฎรในการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542), หน้า 87 .

¹⁸ “การตั้งพรรคชาติไทย” พรรคชาติไทย (29 มีนาคม 2524) , หน้า 6.

¹⁹ พรรคชาติไทย (29 มีนาคม 2524) (กรุงเทพมหานคร : หจก.เทพนิมิตการพิมพ์, 2524) หน้า 6.

²⁰ สุรพันธ์ ทับสุวรรณ, “ความล้มเหลวของประชาธิปไตยในประเทศไทย ระหว่าง 4 ตุลาคม 2516 ถึง 6 ตุลาคม 2519 “ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตศึกษาด้านวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย, 2523) หน้า 72-128.

สาเหตุให้แนวความคิดทางด้านพรรคคอมมิวนิสต์ขยายตัวเข้ามาแทรกซึมในหมู่ปัญญาชน พรรคชาติไทยได้ถือกำเนิดมาในช่วงนั้น คือ พ.ศ.2517 ปัญหาหลักของชาติขณะนั้นคือ การป้องกันการขยายตัวของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

การคัดเลือกสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งตามข้อบังคับพรรคชาติไทย²¹

ข้อ 28 ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งเพื่อพิจารณากลับกรองคัดเลือกสมาชิกเพื่อสมัครรับเลือกตั้งทุกระดับ

คณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้ง อาจมอบหมายให้บุคคล หรือคณะบุคคลทำการกลับกรองคัดเลือกผู้สมัครในแต่ละจังหวัดก็ได้

ข้อ 29 คณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) สรรหาสมาชิกของพรรคที่มีคุณสมบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อสมัครรับเลือกตั้งทุกระดับ
- (2) เสนอรายชื่อผู้ที่เหมาะสมตาม (1) ต่อคณะกรรมการบริหาร เพื่อพิจารณาชี้ขาด
- (3) หาข้อมูลอันจำเป็นต่อการเลือกตั้งให้กับพรรคหรือผู้สมัคร
- (4) วางแผนและดำเนินการช่วยเหลือการเลือกตั้ง

ข้อ 30 คุณสมบัติของสมาชิกผู้จะสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

นโยบายพรรค

1. ด้านการพัฒนาชนบท:

-ลดช่องว่างระหว่างเมืองกับชนบท เน้นการพัฒนาเพื่อสร้างโอกาสและความเท่าเทียมกันระหว่างคนในสังคมเมืองและสังคมชนบท ทั้งในด้านการเมือง การปกครอง การคลัง การมีส่วนร่วมของประชาชน และการเข้าถึงครอบครัว และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและปัจจัยการผลิตในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การสนองตอบความต้องการพื้นฐานของมวลชน

²¹ ข้อบังคับพรรคชาติไทย แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2541, หน้า 18

-ส่งเสริมเศรษฐกิจชนบท ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างโอกาสการพัฒนาและอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนชนบท การส่งเสริมการกระจายอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมและธุรกิจที่สามารถรองรับต่อปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการผลิต และความต้องการของคนและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น รวมทั้งจะส่งเสริมให้หน่วยงานราชการ ธุรกิจเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ให้การสนับสนุนแก่อุตสาหกรรมและธุรกิจชุมชนที่มีคนในท้องถิ่นชนบทเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วยทั้งในด้านสินเชื่อและความชำนาญด้านการพัฒนา กระบวนการผลิต และด้านการตลาด

-เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและการจัดการ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็ง และส่งเสริมการสะสมองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการจัดการอย่างครบวงจรแก่ชาวชนบท ตั้งแต่การส่งเสริมให้ใช้ปัจจัยการผลิตที่หาได้ในท้องถิ่น การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและไม่เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น การแปรรูปผลผลิตร่วมกัน การวิเคราะห์ตลาดเพื่อให้ระบบตลาดนำการผลิต การกระจายและสนับสนุนสินเชื่อที่สอดคล้องกับวงจรการผลิตสินค้าเกษตร และผลตอบแทนการผลิต การจัดระบบจำหน่ายสู่ตลาดผู้บริโภคโดยตรงและการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรเพื่อการจำหน่าย

-สนับสนุนการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานในชนบท ยกกระดับมาตรฐานการครองชีพของคนในชนบทให้ทัดเทียมกับมาตรฐานการครองชีพของคนในเมือง เพื่อให้คนไทยในชนบทมีความสะดวกสบาย มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ในระดับสากล

2. ด้านเศรษฐกิจ

-รักษาเสถียรภาพการเงิน โดยใช้มาตรการทางการเงินเพื่อรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ ทั้งในด้านเสถียรภาพของระดับราคาและเสถียรภาพของฐานะการเงินของประเทศควบคู่กับการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอัตราที่เหมาะสมและในทิศทางที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมของแต่ละท้องถิ่น

-รักษาวินัยการคลังเพื่อการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเน้นการดำเนินมาตรการการคลังเพื่อสังคม เพื่อกระจายรายได้ กระจายโอกาส และกระจายอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรและการคลังไปสู่ท้องถิ่นและชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน

-พัฒนาการเกษตร ส่งเสริมให้เกษตรกรมีทางเลือกที่จะทำการเกษตรเพื่อยังชีพ และสนับสนุนการปลูกฝังแนวทางการดำรงชีวิตแบบพอเพียงของเกษตรกร ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ส่งเสริมระบบสหกรณ์เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกร

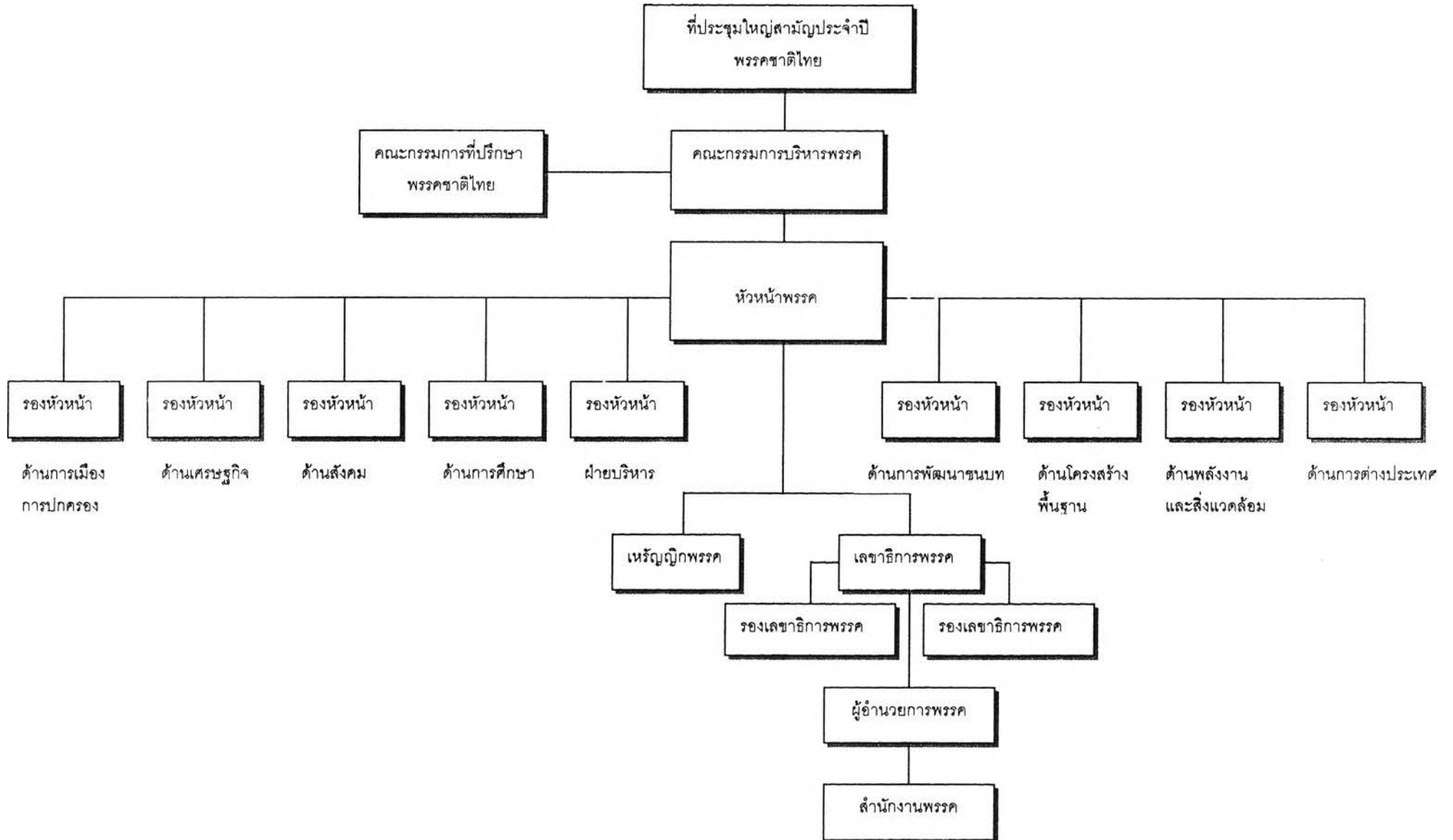
-เพิ่มขีดความสามารถทางพาณิชย์กรรมและบริการ ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรมในการประกอบพาณิชย์กรรมและการให้บริการรวมทั้งจะส่งเสริมการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ความสามารถในการเข้าสู่ตลาด และความสะดวกในการเข้าถึงการบริการของธุรกิจ

-สนับสนุนการส่งออก สร้างและปรับปรุงระบบและวิธีการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนแฝงให้แก่ภาคส่งออก โดยการปรับปรุงโครงสร้างภาษีอากรและภาษีศุลกากรให้เอื้ออำนวยต่อกระบวนการผลิต การเร่งรัดกระบวนการคืนภาษีและการชดเชยภาษี

3. **ด้านสังคม** เน้นสร้างความเข้มแข็งและความอบอุ่นของสถาบันครอบครัว ส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก สตรี และคนชรา สร้างโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาส พัฒนาคุณภาพชีวิต กระจายการบริการสาธารณสุข อนุรักษ์พัฒนาศิลปและวัฒนธรรม ทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริมการกีฬา คุ้มครองและพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมคุณภาพครู พัฒนาหลักสูตร พัฒนาอุปกรณ์ การเรียนการสอน เสริมสร้างศักยภาพการบริหารการศึกษา อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และเอกลักษณ์ของชาติ

4. **ด้านการเมือง** : เติบโตบนสถาบันหลักของชาติ ยึดถือรัฐธรรมนูญ เสริมสร้างองค์กรทางการเมือง เสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมือง มุ่งมั่นการกระจายอำนาจ บังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม ปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน

โครงสร้างพรรคชาติไทย

พรรคชาติพัฒนา

พรรคชาติพัฒนา เป็นพรรคการเมืองที่ก่อตั้งขึ้นภายหลังเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 หลังจากที่พรรคชาติไทยซึ่งเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล มีหัวหน้าพรรค คือ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ถูกทำการรัฐประหารโดยคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) จนมีข่าวว่าได้ประกาศวางมือทางการเมือง²² แต่ภายหลังเมื่อบรรยากาศประชาธิปไตยได้กลับคืนมาและมีการเลือกตั้งทั่วไป พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้กลับมาสู่วงการเมืองไทยอีกครั้ง แต่ได้แยกตัวจากพรรคชาติไทยเด็ดขาดมาตั้งพรรคชาติพัฒนากับนายกร ทัพพะรังสี โดย พล.อ.ชาติชาย เป็นหัวหน้าพรรคชาติพัฒนา และนายกร ทัพพะรังสี เป็นรองหัวหน้าพรรค และพรรคชาติพัฒนาได้ชนะการเลือกตั้งเป็นพรรคใหญ่อันดับสามในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2535 พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ คุยถึงความสำเร็จของตนและพรรคชาติพัฒนาในการเลือกตั้งครั้งนี้ว่า

“ตั้งขึ้นมาแค่ 60 วันเท่านั้น แต่ว่าโดนโจมตีมากเรื่องยี่ดทรัพย์ เอาเรื่องส่วนตัวผมไปโจมตี แต่ไม่ว่าอะไรหรอก เป็นธรรมชาติของการหาเสียง ได้มา 60 คนก็พอใจแล้ว 60 วัน 60 คน เจลี่ยแล้วคนละวัน วันละคน...”²³

ต่อมาภายหลังเมื่อ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้อสัญกรรม นายกร ทัพพะรังสี ก็ได้ก้าวขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรคชาติพัฒนาต่อจาก พลเอกชาติชาย โดยมี นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ เป็นเลขาธิการพรรค

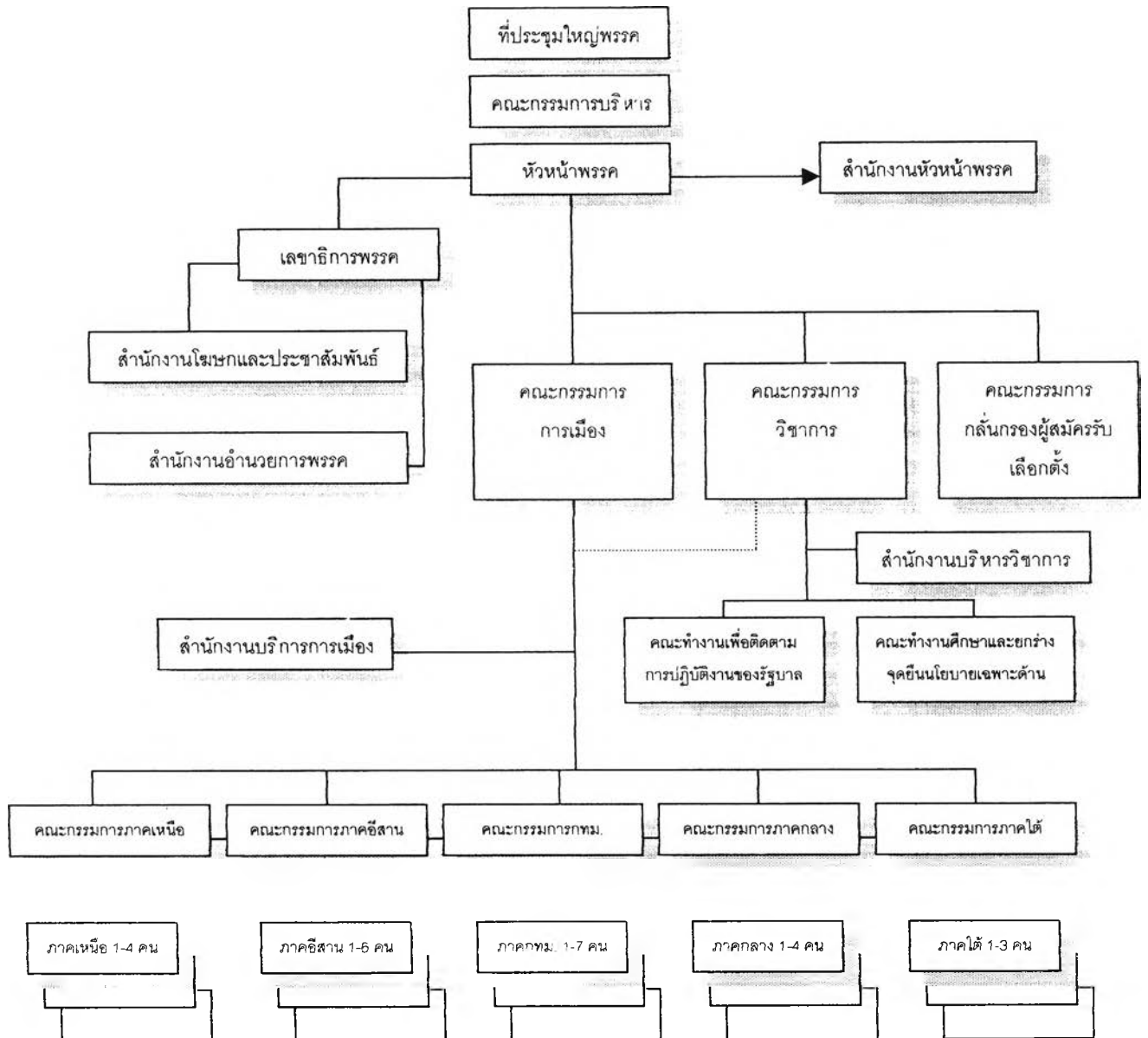
นโยบายพรรค

พรรคชาติพัฒนาจะปฏิรูปแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความเข้มแข็งสู่เวทีการค้าของโลก โดยสร้างฐานภาคการผลิตที่แท้จริง ภาคการเกษตร และอุตสาหกรรม รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภูมิปัญญาไทย ด้วยเป้าหมายที่จะให้ประโยชน์กระจายสู่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศอย่างทัดเทียมกัน ทั้งในด้านรายได้ และคุณภาพชีวิต ให้คนไทยมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้สังคมที่เข้มแข็ง และสงบสุข

²² กรุงเทพมหานครสดส์ปดาร์, 11-17 พฤษภาคม 2534, หน้า 10

²³ “เปิดห้องไฮ-คลาส,” ใน ไฮ-คลาส, (มกราคม 2536), หน้า 37.

โครงสร้างพรรคชาติพัฒนา

ข้อบังคับพรรคชาติพัฒนาในส่วนของหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง²⁴

ข้อ 47. ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป ในแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกสมาชิกพรรคที่เหมาะสม และมีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ครบตามจำนวนที่กฎหมายได้กำหนดไว้

ข้อ 48. ในการพิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรค ทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง มีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

48.1 ให้สำนักงานใหญ่ของพรรค มีหน้าที่ในการรับสมัครสมาชิกพรรคผู้ประสงค์ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในแบบบัญชีรายชื่อหรือแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปพิจารณาคัดเลือก

48.2 ให้คณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไป พิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรค ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมาย มีความรู้ ความสามารถเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรค

ข้อ 49. การตัดสินใจของคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปที่คัดเลือกบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งให้ถือเป็นที่สุด เว้นแต่คณะกรรมการบริหารพรรคจะได้มีมติเป็นอย่างอื่นก็ให้ถือเอาตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติ

ข้อ 50. สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาตามที่เห็นสมควร

²⁴ ข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา พ.ศ.2541

นโยบายพรรคชาติพัฒนา

1. นโยบายด้านเศรษฐกิจ แบ่งเป็น

1.1 การเงิน การคลัง และเศรษฐกิจภาพรวม

-ปรับโครงสร้างระบบและการดำเนินการของธนาคารแห่งประเทศไทยให้มีความเป็นสากล สามารถตรวจสอบได้ กับทั้งมีบุคลากรที่มีคุณธรรม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ รวมทั้งมีอิสระในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอภายในขอบเขตที่เหมาะสม ตลอดจนมีหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจน ซึ่งสามารถที่จะสนับสนุนนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาลได้

-เสริมสร้างความมั่นคงและคล่องตัวในตลาดเงินและตลาดทุนของประเทศเพื่อเอื้ออำนวยต่อธุรกิจการค้า การพัฒนา การลงทุนในระดับที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาวะของสังคมโลก

-สนับสนุนให้สถาบันการเงินที่รัฐมีส่วนร่วมในการบริหาร ให้บริการด้านเงินทุนแก่ชุมชน ธุรกิจขนาดเล็กในภูมิภาคให้มากขึ้น

-ให้สถาบันการเงินล้มละลายได้เหมือนธุรกิจอื่นๆ สนับสนุนให้มีการแข่งขันด้านบริการ และมาตรฐานทางจริยธรรมระหว่างสถาบันการเงิน โดยให้สถาบันตรวจสอบของภาคเอกชนที่เชื่อถือได้เข้ามามีบทบาทในการประเมินมาตรฐานของสถาบันการเงินและเปิดเผยข้อมูลกับสาธารณชน และสนับสนุนให้มีสถาบันประกันเงินฝากที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน

-กำกับดูแลราคาและคุณภาพของสินค้าอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายภายใต้นโยบายการแข่งขันที่มีคุณธรรม มีการตรวจสอบแทรกแซงเมื่อมีความจำเป็น

-การดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ จะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับเศรษฐกิจชนบท ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของชาติ ให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างแท้จริงในทาง

เศรษฐกิจ และสามารถที่จะเป็นพลังสำคัญในการผลักดันให้สังคมเมืองพัฒนาไปข้างหน้าได้อย่าง
ทัดเทียมกัน

1.2 เกษตรกรรม

-สนับสนุนให้เกษตรกรสามารถพึ่งตัวเองได้จากปัจจัยด้านเศรษฐกิจรอบตัว อีกทั้งรวม
ตัวกันเป็นสหกรณ์เพื่อการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และให้การดำเนินอาชีพด้านเกษตรกรรมครบ
วงจร ทั้งด้านการผลิต การแปรรูปและการตลาด เพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์มากที่สุด โดยผ่าน
สถาบันเกษตรกร เช่น สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

-ส่งเสริมการแปรรูปผลิตผลจากเกษตรกรรมเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปเพื่อใช้ภายใน
ประเทศ และเพื่อการส่งออก โดยให้มีมูลค่าเพิ่มมากที่สุดก่อน โดยเฉพาะสินค้าอาหาร

-วางนโยบายของชาติให้ชัดเจนในการกำหนดว่าเกษตรกรรม ด้านการกสิกรรม การปศุ
สัตว์ และการประมง ประเภทใดควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นในพื้นที่ใดของประเทศไทย โดยคำนึงถึง
การประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านด้วย

-ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาที่คำนึงถึงการใช้ศักยภาพ ของพื้นที่การพัฒนาสาย
พันธุ์พืชและสัตว์ให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมทางการผลิต
เพื่อให้เกษตรกรมีต้นทุนต่ำที่สุด

-การพัฒนาเกษตรกรรมใดๆ เพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของชาติ ต้องส่งผลกระทบต่อ
สิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด และต้องคำนึงถึงหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติด้วย

-ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติ จัดสร้างระบบชลประทานคลองส่งน้ำและปรับ
ปรุงพื้นที่เพาะปลูก ให้พอเพียงต่อเศรษฐกิจและการครองชีพ

-สนับสนุนให้มีการจัดตั้งระบบธนาคารที่ดิน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรซึ่งไม่มีที่ดินทำกิน
ให้มีที่ดินเป็นของตนเอง

1.3อุตสาหกรรมและพลังงาน

-กำหนดยุทธศาสตร์ให้ชัดว่าอุตสาหกรรมสาขาใดควรได้รับการสนับสนุนให้ผลิตในประเทศไทย โดยคำนึงถึงความสามารถด้านการแข่งขันในตลาดโลก การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของคนไทย และสัดส่วนของต้นทุนในประเทศเป็นองค์ประกอบ

-ให้เอกชนเป็นหลักในการลงทุนโดยรัฐสนับสนุน

-รัฐต้องช่วยในการเจรจากับคู่ค้าในต่างประเทศเพื่อให้สินค้าไทยสามารถกระจายการตลาดได้อย่างกว้างขวาง และมีให้ถูกกีดกันหรือจำกัดโดยมาตรการที่ไม่เป็นธรรม

-ส่งเสริมให้การผลิตสินค้าไทยได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพสินค้าตามมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นที่เชื่อถือในตลาดโลก

-เน้นการใช้ทรัพยากรในประเทศเป็นหลักเพื่อผลิตพลังงานโดยพิจารณาผลกระทบต่อด้านเงินตราต่างประเทศและสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนประกอบ

-ส่งเสริมให้มีการแข่งขันด้านการลงทุนโดยเสรี ภายใต้กติกาที่ทัดเทียมกันและเป็นธรรมต่อผู้บริโภครวมและผู้ลงทุน

-ส่งเสริมให้พื้นที่อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกที่ปลอดภัยและอุตสาหกรรมตามชายแดนเกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาด้านแรงงานต่างชาติที่ผิดกฎหมายด้วย

2.นโยบายด้านการเมืองการปกครอง

2.1ด้านการเมือง

-สนับสนุนและส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในกรอบของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง

-ปรับปรุงระบบงานของรัฐสภาให้สามารถทำหน้าที่ทั้งในด้านนิติบัญญัติและตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบและกลไกการทำงานของคณะกรรมการ และการสร้างระบบตรวจสอบฝ่ายการเมือง

-รณรงค์ให้มีการปฏิรูปการเมืองนำไปสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง โดยเน้นให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด

-คุ้มครอง และสนับสนุน การใช้สิทธิเสรีภาพของประชาชนให้ได้รับการคุ้มครองอย่างเสมอภาคกัน

-สนับสนุนให้ประชาชนและสื่อมวลชน มีส่วนรับรู้และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางและรูปแบบในการพัฒนาประเทศ โครงการที่สำคัญทุกระดับ ตลอดจนทั้งการมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงานของภาคราชการให้เป็นไปอย่างสุจริตและมีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านการปกครอง

-กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจการปกครอง สู่ระดับท้องถิ่น ให้ชัดเจนมีความชัดเจนอย่างแท้จริง

-เพิ่มประสิทธิภาพกลไกตรวจสอบการทุจริตและประพฤติมิชอบให้หน่วยราชการให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเที่ยงตรง และมีอิสระมากขึ้น

-ปฏิรูประบบราชการทั้งในส่วนการปรับปรุงโครงสร้างในภาพรวมและในส่วนการปรับปรุงกลไกการทำงาน ตั้งแต่การบริหารงานบุคคล การกำหนดแผนงาน การติดตามประเมินผล การลดความซ้ำซ้อน การประสานงาน การปรับปรุงระบบสารสนเทศไปจนถึงการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการสาธารณะมากขึ้น เพื่อเร่งรัดให้มีการแข่งขันและปรับปรุงคุณภาพการบริการสู่สาธารณชนให้ดียิ่งขึ้น โดยให้ภาครัฐทำหน้าที่เป็น ผู้กำกับดูแล

-ปรับปรุงโครงสร้างกรมตำรวจให้มีประสิทธิภาพ ในด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการให้บริการประชาชนด้วยคุณธรรมและความเสมอภาค

-ปฏิรูปร่างด้านการให้บริการประชาชนของทุกกระทรวง ทบวง กรม ให้มีความสะดวกรวดเร็วและเป็นธรรมมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่มีประสิทธิภาพและมีความพอใจ

3.นโยบายสังคม

3.1การศึกษา

-ส่งเสริมการดูแลเด็กก่อนวัยเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี

-ประกันโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 12 ปี ซึ่งรัฐจะจัดให้โดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย

-ประกันโอกาสทางการศึกษาทั้งในปริมาณและคุณภาพไปสู่ผู้ด้อยโอกาสในสังคม ตลอดจนผู้พิการ ทูพพลภาพ ให้ได้รับการศึกษาได้ทัดเทียมกับประชาชนทั่วไป

-สนับสนุนงบประมาณการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี อย่างทัดเทียมกันทั้งภาครัฐและเอกชน

3.2การกีฬา

-ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อพัฒนาให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจริยธรรม

-มุ่งพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน กีฬามวลชน กีฬาเพื่อความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการอาชีพ โดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการกีฬาและจัดตั้งสนามกีฬาให้เพียงพอกับความต้องการ

-สนับสนุนองค์กรภาครัฐและเอกชนทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการกีฬาอย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม รวมทั้งสร้างเอกภาพการบริหารและการจัดการด้านพัฒนากีฬาควบคู่ไปด้วย

3.3 ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

-ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของศาสนาต่างๆ ในการเผยแพร่หลักธรรมทางศาสนา พร้อมปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของแต่ละศาสนาให้ทันสมัยมากขึ้น

-สนับสนุนกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริม อนุรักษ์และเผยแพร่ศาสนาและศิลปวัฒนธรรมของชาติให้กว้างขวางมากขึ้น โดยผ่านกระบวนการจัดการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

4. นโยบายด้านความมั่นคงและการต่างประเทศ

-ยึดมั่นในพันธกรณี กฎบัตรสหประชาชาติ และองค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามระบอบประชาธิปไตย

-ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือกับนานาชาติทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับภูมิภาค และนานาชาติ โดยไม่แทรกแซงกิจการภายในระหว่างกัน

-สร้างบทบาทของไทยให้เป็นที่ยอมรับ และเชื่อถือในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและนานาชาติ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค

-ปรับปรุงองค์กรของรัฐในด้านความมั่นคง และการต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

-ส่งเสริมและคุ้มครองดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศรวมทั้งการพัฒนาด้านการลงทุน และการตลาด

-ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคให้เกิดความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

-เสริมสร้างและพัฒนาให้กองทัพสามารถปฏิบัติภารกิจ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

-เสริมสร้างและปรับปรุงองค์กรและบุคลากรที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพ เพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย และบูรณะภาพแห่งดินแดน

5. นโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

5.1 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

-พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของประชาชนทุกคนโดยส่งเสริมการศึกษา วิจัย ให้แก่สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ด้วยหลักวิชาการและเครื่องมือที่ทันสมัย

-พัฒนาบุคลากรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งในเรือ่งปริมาณคุณภาพและความสามารถให้เป็นที่ยอมรับเพื่อสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ

-สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีในประเทศให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ

-ส่งเสริมพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยความร่วมมือกันระหว่างสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา ธุรกิจภาคการผลิตและการบริการ ตลอดจนหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ ในการสร้างขีดความสามารถของการผลิตเพื่อการแข่งขันกับต่างประเทศ ทั้งในด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม โดยเน้นกระบวนการผลิตและผลผลิตเป็นหลัก

พรรคความหวังใหม่ คำขวัญ ประเทศมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง

พรรคความหวังใหม่ ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2533 จากความร่วมมือของ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ และบรรดาข้าราชการ ทหาร ตำรวจ รวมทั้งนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวแทนองค์กรสาธารณชนสำคัญต่าง ๆ ได้ร่วมกันกำหนดนโยบาย เพื่อจะประกาศตัวเป็นพรรคการเมือง โดยการก่อตั้งดังกล่าวมาจากเหตุผลสำคัญ คือ ต้องการยุติวงจรอุบาทว์ทางการเมือง จากการได้เข้าสู่อำนาจทางการเมือง โดยอาศัยอำนาจอิทธิพลของกองทัพหนุนหลังเช่นที่ปรากฏมาหลายครั้งหลายหนในอดีต และเพื่อที่จะเป็นตัวอย่างของการก้าวสู่กระบวนการพัฒนาประเทศอย่างถูกต้องตามวิถีประชาธิปไตย²⁵

พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ได้ประกาศลาออกจากตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดและผู้บัญชาการทหารบก มาก่อตั้งพรรคและรับตำแหน่งหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ ทั้งที่เหลืออายุราชการอยู่พอสมควร ทำให้พรรคความหวังใหม่กลายเป็นที่จับตาของประชาชนคนไทยทั่วประเทศทันที เนื่องจากเป็นผู้ประสบความสำเร็จทางราชการ โดยเฉพาะโครงการ “อีสานเขียว” และโครงการ “ฮาร์ปบันบารู” และเส้นทางทางการเมืองของพลเอกชวลิต และพรรคความหวังใหม่ ก็ประสบความสำเร็จ จนมีโอกาสดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และพรรคความหวังใหม่เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลในปี พ.ศ.2539 แต่เนื่องจากประเทศไทยประสบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรง จึงทำให้ต้องประกาศลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

นโยบายพรรค

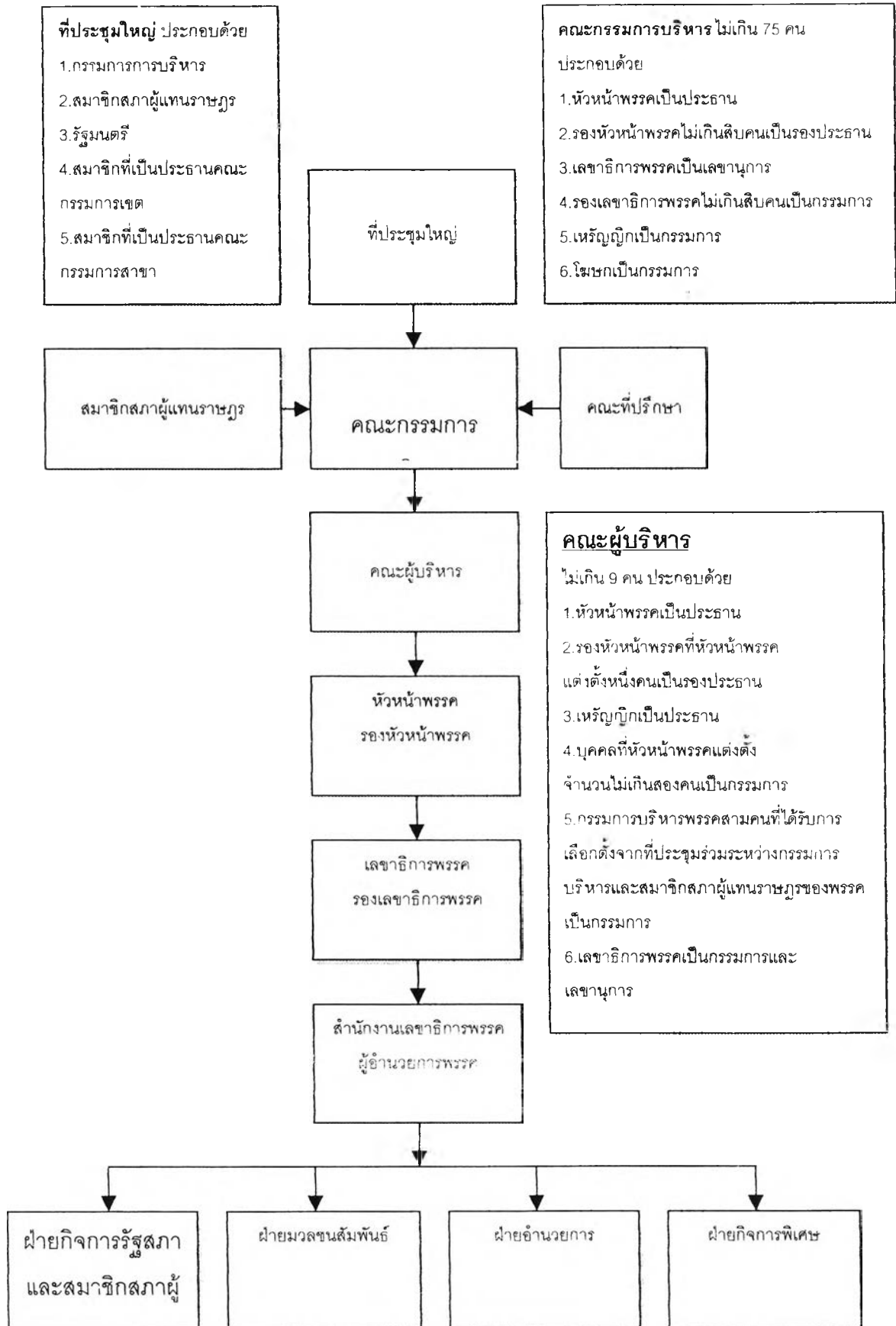
1. หยุดขายรัฐวิสาหกิจและทรัพย์สินส่วนรวมให้ต่างชาติ พื้นฟูประเทศตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนคุ้มครองธุรกิจของคนไทยทุกระดับ ทุกสาขา ทุกภูมิภาค ปลดปล่อยหนี้สินเกษตรกร จัดให้ราคาสินค้าสูงกว่าต้นทุน เร่งออกโฉนดที่ดินทำกินให้แก่ราษฎร เพิ่มขีดความสามารถของแรงงานไทย จัดกองทุนให้ยืม ลดค่าใช้จ่ายแรงงานที่ไปต่างประเทศ คุ้มครองการมีงานทำของคนยากจน เกษตรกรและผู้ใช้แรงงาน 40 ล้านคน

²⁵ ข้อมูลจาก หนังสือ 10 ปี พรรคความหวังใหม่ สู่ความเป็นไท ชัยชนะของประชาชน, หน้า 72

2. แก้ปัญหายาเสพติด ให้เห็นผลชัดเจนภายใน 1 ปี ป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอรัปชั่น และการค้าของเถื่อนอย่างจริงจัง
3. ตั้งธนาคารการศึกษา พัฒนาและยกฐานะวิชาชีพครู จัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
4. จัดสรรงบประมาณอุดหนุน อบต.แห่งละไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาทต่อปี เทศบาล 15 ล้านบาทต่อปี และจัดบให้ อบจ. แต่ละแห่งอย่างเหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบเพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น
ร่วมมือกับพรรคการเมือง องค์กรทางการเมือง และองค์กรประชาชนทั้งปวง เพื่อปกป้องฟื้นฟูชาติ และปรับระบบราชการให้เป็นสถาบันรับใช้ประชาชน เป็นกำลังสำคัญในการฟื้นฟูประเทศ

โครงสร้างพรรคความหวังใหม่

ข้อบังคับพรรคความหวังใหม่ในส่วนของหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ 85 ในการพิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรค ทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง มีหลักเกณฑ์และวิธีการดังนี้

1. ให้คณะกรรมการเขตแต่ละเขต เสนอชื่อบุคคลที่สมควรลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เสนอต่อคณะผู้บริหารพรรค
2. ให้คณะผู้บริหารพรรคพิจารณาความเหมาะสมในตัวบุคคลที่คณะกรรมการเขตเสนอให้ลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งแบบบัญชีรายชื่อ และแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เพื่อเสนอความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบต่อคณะกรรมการบริหารพรรค
3. มติของคณะกรรมการบริหารพรรค ให้ถือเป็นที่สุด²⁶

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้น สามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่า ลักษณะของโครงสร้าง และข้อบังคับของพรรคการเมืองต่าง ๆ ทั้งห้าพรรคล้วนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน นั่นคือ อำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกสรรและจัดลำดับบุคคลเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อจะขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของคณะกรรมการพรรคบริหารพรรคและตัวหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรค แต่ที่น่าสนใจและแตกต่างจากการเลือกตั้งครั้งที่ผ่าน ๆ มา คือ นโยบายของพรรคไทยรักไทย ที่ออกมาในลักษณะมีความเป็นรูปธรรมสูง เข้าใจง่าย และเป็น การหาเสียงเลือกตั้งด้วยการชูนโยบายนำหน้าตัวบุคคล ซึ่งถือว่าเป็นมิติใหม่ของการเมืองไทย ซึ่งแต่เดิมเคยนิยมยึดติดกับตัวบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการชูนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรีที่มีภาพลักษณ์ของความซื่อสัตย์ หรือพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตราชการจนได้สมญานามว่า "ขงเบ้งแห่งกองทัพ" ก็ตาม ซึ่งลักษณะดังกล่าวถือเป็นยุทธวิธีในการเลือกตั้งที่น่าสนใจของพรรคไทยรักไทย ถึงแม้ว่าจะมีผู้ท้วงติงว่าเป็นการหาเสียงด้วยวิธีการนำเอาการตลาดมาใช้ แต่ถือได้ว่า เป็นพัฒนาการที่น่าสนใจก้าวหนึ่งของการเมืองไทยภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน

²⁶ ข้อบังคับพรรคความหวังใหม่(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541(รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พ.ศ.2543)